VII. évfolyam. Pécs, 1879. február 8-án. 6-ik szám.

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécsett házhoz küldve: egész évre 5 ft., félévre 2 frt. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeresk. (Széchényi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt-hasábos petit sor egyszeri megjelenéséért 8kr többszöri megjelenésnél áleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyilt tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:
Ferenczieк utczája 22.sz.I emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városházi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti casinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Taizs Mihály nyomdájában
Majláth-tér 2. szám alatt.

Hasztalan áldozatok.

Ismét egy száz milliós kölcsönre kér a kormány felhatalmazást, és a pénzügyi bizottság többsége némi fentartással azt megadandónak javasolja.

Azért senki sem hiszi, hogy száz millió elég lesz a folyó évi szükségletre, mert a novibazari expeditio és a pestis zárvonal költségei még említésbe sem jöttek, holott még azt is kürtölik a jól értesitett körökből, hogy tavaszszal elküldik az elégületlen honatyákat Kukutyinba, — azaz: az országgyülést kir. rendelettel elnapolják október vagy novemberig, midőn ismét majd bevégzett tényekkel léphetnek a törvényhozás elé, — azt is jól tudjuk, hogy a tél megszüntével a pestis terjedése oriási arányban várható és semmiképen sem kerülhető el a legszigorúbb zárvonal, melynek pedig az Adriától a cseh-porosz határszélig, tehát a kettős birodalom határainak több mint $^2/_3$ részén kell felállittatnia.— Mennyibe fog az ismert gazdálkodás mellett kerülni az ujabb hadjárat és a zárvonal, ki tudná ezt csak megközelitőleg is előre kiszámitani?

Mennyibe fog kerülni maga a kölcsön, a kormány maga sem tudja. — A pénznadályok, kikkel alkudozott, semmiféleképen sem kötelezték magukat, sem feltétlen, sem feltételes megállapodás nem jött létre, legfeljebb bizonyos méregdrága előlegek adása van kilátásban, melyek a kormány kezeit úgy megkötik, — hogy azután a kibocsátandó kölcsön árfolyamát ők határozhassák meg kényük kedvük szerint.

A kimerült ország a netovábbig felcsigázott adókat a legszigorubb, sokszor embertelen végrehajtás daczára sem képes előteremteni, sok helyütt a tőke is már el van fogyasztva, a rendes deficit a zárszámadásokként évi 30—35 millióra megy, a kormánynak nemhogy terve, de halvány eszméje sincs afelől, hogy volna lehetséges a háztartást a jövőben rendezni, mind inkább mélyebben sülyeszti a hazát az adósságokba, melyek kamatait már maholnap kölcsönökkel sem fogja fedezhetni.

A nemzeti vagyonosodás emelésére a kormány mit sem tesz, sőt ellenkezőleg a közgazdasági kiegyezéssel oda dobta az országot osztrák zsákmánynak, — A külföld vámokkal terheli nyers terményeinket, kiviteli kereskedésünk hanyatlik, mert az osztrák védvámosoknak adott kedvezményt nékünk kell megfizetnünk, — osztrák kegyelemtől függ létünk.

Minden ujabb áldozat, melyet a törvényhozás megszavaz, csak arra való, hogy a rabszolga-lánczot szorosabbra füzze, hogy a közgazdasági egységből politikai egység legyen, hogy a magyar mielőbb maga lemondjon az önállóság azon gyenge foszlányairól is, miért a Deák-féle politika oly rengeteg váltsáddijat fizetett Ausztriának,

Azt hiszik Bécsben, hogy már közel vannak a czélhoz, de mi ugy gondoljuk, hogy éppen akkor fog végkép szétmállani a sok heterogen országtömbökből álló birodalom, midőn elérkezettnek hiszik a teljes egységesités idejét.

A porosz és orosz politika minden mozzanata e czélra van irányozva és a gyógyithatlan politikai vakság Bécsből e czélt minden tekintetben előmozditja, az eredmény tehát alig lehet már kétes.

Miért szavazza meg a magyar országgyülés az uj kölcsönt, hisz előre látja, hogy ez mind nem segit az örökölt betegségen, miért vállal az ország terhére százmilliókra százmilliókat? Azért talán hogy az ország elsorvadását siettesse?

Jobb volna bizony már az adósság-csinálást azokra bízni, kik üzik a muszka és bosnyák politikát, ha az övék a hatalom, ha nincs ehez bozzászóllásunk, akkor teremtsék ők elő a pénzt is saját szakállukra, oly országgyülés, mely csak adókat és adósságokat tud megszavazni, de saját jogait sem védi meg a hatalom túlkapásai ellen, oly alkotmány, mely csak a nép terheit az összeroskadásig növeli, de jogait nem biztositja, mely megengedi, hogy a személy és vagyonbiztonság gúnyjára az állampolgár önkényleg kényszer fuvarra hajtassék ellenséges földre, éppen nem óhajtani való és egy könnyet sem hullatunk, ha halálának hirét vesszük.

Bizony nagyon korán volt Deák Ferenczнek a húsvéti levelet megirni, bátran késhetett volna még két-három évig, mig az absolutismus jobban megpuhult volna, mint a nemzet és nem kellett volna a 48-diki alkotmány biztositékait a törvénykönyvből kitörülni.

Biztositék nélkül az alkotmány, a törvényhozás csak adó- és adósság szavazó gép, hasztalan áldozunk, azért mégis mindenben rendelkeznek rólunk — nélkülünk.

— **Az uj büntető eljárás tervezete**, készülőben van. Hogy eddig is késett leginkább annak tulajdonitható, hogy az alapelvek megállapitása sok nehézségbe ütközött. Hogy a büntető eljárás készülhessen előbb tisztába kellett jönni a kir. táblák decentralizáczió jával. Ez ma már bizonyos levén, az eljárás alapelvei is megállapithatók lettek. Ez elvek közül, melyek az irányadó körök által elfogadottak gyanánt tekinthetők, kiemeljük a a legfontossabbakat. Az esküdtszék büntető ügyekben mellőztetni fog. Minden büntető ügyben, kivéve a sajtó vétségeket, rendes biróság jár el és itél. A szóbeliség és közvetlenség elvei teljesen érvényesülni fognak, mi a táblák decentrálizáczió ja folytán lehetségessé lesz. Az eljárás a vádrendszeren fog alapulni. A személyes szabadság lehetőleg teljes garancziákat fog kapni, már a vizsgálati stádiumban is. A modern legiszlatura szaszabadelvü intézkedései itt, kiegészitést nyernek. Perorvoslat lesz a felebbezés és semmiségi panasz. A felebbezési fórumok lesznek a törvényszéki perekben a királyi táblák; a járásbiróságok illetékessége alá tartozó ügyekben a törvényszékek. A fellebezett per szóbelileg és közvetlenül fog tárgyaltatni. Miután esküdtszék kizárását már kimondotta a kormány egy csepp bizalmunk sincsen ahhoz, hogy igazán szabadelvü legyen a törvényjavaslat.

— **Az országgülés elnapolásáról**, a „Magyarország“ a következőket közli: A kormány, mint a legjobb forrásból értesülünk, a külügyminiszteriummal egyetértőleg megállapodott abban, hogy a képviselőházat april hó végén királyi leirattal hazaküldi, s az összehivásra nézve nem intézkedik. A czél, mely ezen intézkedés mögé rejtözik, világos. Májusban lejár a berlini szerződésben kijelölt határidő az orosz seregek ruméliai tartózkodására nézve, s ugyanakkor az e kérdésből „támasztandó“ komplikáczió szükségessé fogják tenni, hogy hadaink megkezdjék a novi-bazári expedicziót. A királyi leirattal hazaküldött országgyülés 20 tag kivánatra nem hivható össze, s igy a kormány az év őszén, ismét ujabb „bevégzett tényekkel“ lepheti meg a parlamentet.

— **A szerb püspököknek a** boszniai és herczegovinai orthodox egyház tárgyában Karloviczon tartott értekezlete bevégződött. Az értekezlet egy javaslatot fog a fejedelem elé terjeszteni, melyben a boszniai püspökségeknek a karloviczi patriarchatussal való egyesülését inditványozza. Egyuttal Angyelics püspök Budapestre és Bécsbe küldetett, az illető helyen támogatni a szerb zsinat javaslatát.

— **Az osztrák császár Taafe** grófot bizta meg egy uj miniszterium megalakitásával. A volt miniszterekből megmarad Stremayr (közokt.) és Horst (honvédelmi.) Ha Pretis volt pénzügyminisztert a maradásra birni nem lehet if. Plener képviselő lenne azzá, gr. Coronini a földmivelési tárczára jeleltetik, további jeleltek Weber báró és Wieman lovag, a kabinet hihetőleg vasárnapig meg alakul.

Országgyülés.

A képviselőház febr. 1-én tartott ülésében Hegedüs Sándor az 1879-ben hitelmüveletek utján fedezendő államkiadásokról szóló törvényjavaslatot; Tisza Kálmán pedig az Olaszországgal kötött szerződésről szóló törvényczikket mutatták be. Apponyi Albert figyelmeztette a miniszterelnököt, hogy már két hete beadott interpellatiójára jó volna felelni, mire Tisza megigéri, mikép a jövő héten válaszolni fog. Ezen ülésben a kormány kisebb jelentőségü kérdésekben 12—13 szavazattöbbséggel győzött, a mi bizonyára nem történik, ha az ellenzéki képviselők nagyobb számmal jelennek meg. Németh Albertnek a dohány cultura érdekében tett inditványára Szapáry kijelentette, hogy legközelebb felelni fog.

Márkus István az oroszországi járvány tárgyában kérdést intéz a miniszterelnökhöz, mire az hosszú beszédben válaszol és hivatalos sőt magán sürgönyök felolvasásával igyekszik megnyugtatni a házat arról, hogy a pestis csökkenőben van, de mindazonáltal minden szükséges intézkedés meg van téve, ha a veszély netán közelednék és nagyobb mérvben lépne fel.

A ház tudomásul veszi a választ. — Megjegyzendő, hogy a kormánypárt csak azért interpellálta tott Márkus által, hogy Simonyi Ernőnek hason tárgyu interpellátiójára választ ne kelljen adnia.

A képviselőház febr. 5-iki ülésében kezdte meg a kölcsönügyi törvényjavaslatot. A szónokok sorát Hegedüs S. előadó nyitotta meg. Utána Szapáry Gyula gróf beszélt, mig végre Helfy Ignáczra került a sor, a ki nem fogadja el a javaslatot, hanem ajánlja a különvéleményt, melyet ő és társai nyujtottak be. Az inditvány következő: A képviselőház belátva sürgősségét oly intézkedéseknek, melyek egyfelől az állam törvényszerüleg vállalt kötelezettségeinek fedezésére, másfelől a pénzügyi helyzet gyökeres orvoslására szükségesek, kész az erre kellő eszközöket megszavazni oly kormánynak, mely a czél mikép leendő elérése iránt határozott programmot terjeszt elő, mely e czél felé öntudatosan halad s mely biztositékot nyujt az iránt, hogy meg nem szavazott összegeket az ország terhére elkölteni nem fog és a megszavazottakat csakis a kitüzött czélra forditandja, de a jelen kormánynak semminemü pénzügyi müveletek keresztülvitelére meghatalmazást nem ad, az általa előterjesztett javaslatot pedig, mint az alkotmányos rendszer ellen intézet merényletet visszautasit. (Élénk helyeslés a szélső balon.) Ezzel az ülés többek felszólalása után véget ért és a következő ülésben folytattatni fog a tárgyalás.

Külföld.

A hét folyamában Franczia ország nagy ünnepet ült. — a köztársaság diadalának örömünnepét. 8 évi vajudás után végre is győzött a republicánusok szivós összetartása. A köztársaság ellenségei nagy részben elenyésztek, látva a jólétet, mely ennek szárnya alatt folyton fejlődik. A jelen év kezdetén, sőt a legutóbbi választások alkalmával indult meg a nagy mozgalom, mely minden nevezetesb államhivatali funkcziót a köztársaság rendirbetlen hivei által kivánt vezettetni. Az óriási többség, melylyel a republicanus képviselők a választási urnából kikerültek, a legujabbi senatorválasztások alkalmával nyert diadal, oly erőt adtak a nemzet képviselői kezébe, melylyel Mac-Mahont időnek előtte lemondásra kényszeritették.

Oly reformokat kivánt keresztülvinni a nemzetgyülés és a miniszterium, melyről jól tudta, hogy Mac-Mahont le fogja álczázni. Vagy teljesen a köztársaság hive és ekkor elfogadja a reformokat, vagy pedig csak álbarát és igy jobb előbb, mint utóbb tenni el láb alól. Mac-Mahon nem fogadta el a katonai főparancsnokságra vonatkozó reformokat, mely különösen Chancy tábornokot kivánta mellőzni, — és beadta lemondását, melyet a congressus elfogadván, Grévy személyében uj köztársasági elnököt választott. A szavazás alkalmával 713 szavazó közül 670 szavazott. Az absolut többség 336 volt. Grévy kapott 563 szavazatot, Chanzy 99 et, a többi üres volt. Ezzel azután Franczia országnak oly elnöke lőn, a ki testestül-lelkestül hive a köztársaságnak.

A kamara 314 szavazattal 405 közül Gambettát választá elnökuek. Az uj franczia miniszterium a „Debats“ szerint a következő módon lesz összeállitva: Miniszterelnök és külügyér Waddington, belügy Marcere, pénzügy Say, igazságügy Leroyer, közoktatás Jules Ferry, kultus Bardoux, földmivelés Lepere, közmunka Freyinet, hadügy Gresley, tengerészet Porthuan. — Krantz hir szerint Algiria kormányzója lesz.

Oroszország népeit a pestis még mindig tizedeli, — a fehér czárnak a fekete asszony lőn hű társa. A vad hordák által elkövetett kegyetlenségek, melyek minden emberies érzület hiányát tanusitották, — borzasztóan lesznek megboszulva.

A szentpétervári egyetemi tanulók ujra fellázadtak és kérvényt akartak a trónörökösnek átnyujtani, melyben a multkori lázongás alkalmával elfogott és Szibériába való számüzésre itélt tanulók megkegyelmezését kérelmezték.

A küldöttséghez óriási néptömeg csatlakozott, a kik követelték, hogy e kérvény felolvastassék. Alig volt a kérvény felolvasva, a midőn egy század kozák és erős rendőrcsapat jelent meg, szuronnyal és puskatussal esve a tömegre, úgy hogy számosan megsebesültek s mintegy kétszázlainkat oly ellenállhatlanul a fénytözönlő tánczтermek falai közé, hogy Adonis karjain lejtsenek? Nem-e a hóditás eszméje? És mig a rendezőknek a prózai dolgon lelkesülve — egy kis közönséges pénzt hóditani legfőbb vágyuk: addig a „jövő reménye“ a phantasia országában szárnyal magasröpttü szellemével — a boldogitás czéljából — nem épen közönséges emberi testbe öltözködött angyalok társaságába, hogy hadi tervének érvényt szerezzen. Taktikája oly ügyesnek nevezhető, hogy bármely fővezérnek sem kellene miatta pirulnia s azért ostroma biztos sikert enged reménylenie. Bátran előre — — a keringőben — mondja szive minden dobbanása. Egy-két forró sóhaj — és a nagysád tán megérti a bajnoki vivás czélját. Szeretni és szerettetni — most a jelszó. Nem sokáig tart igy a harcz és a bogárszem kegymosolya megérteti bajnokunkkal az ellenállásról való lemondást — a kapitulatiot. A hajnal már mint győztest üdvözli a közvitézt, ki még nem sokkal előbb csak „félve remélt.“ Hóditási terve nem hagyta cserben. És mi a jutalma? Azt minden közönséges halandó meg sem érti, mert a fogalmat jelölő alak nem épen a legvonzóbb, mivel tárgya egy prózai emlék zirreg-zörög; de az övében nem; oh nem — és százszor nem. A szerelem virágaiból füzött láncz ez, Hymen láncza, mely bilincsel, de másrészt szárnyat is ad; szárnyat a győztes szivének, mely röpdös most örömében, máskor meg. . . . no már azt ne mondja meg ő akkor, midőn a rideg való vaskeze elég gyengédtelenül fölrázá a phantasia adta álomból.

Harcz és hóditás! mindkettő örömének nagyobb része a publikumé, mi azért nem zárja ki azt, hogy a harczoló is örvendjen, noha helyzete mindig kényes. Ha most a bosznia-herczegovinai harczosoknak müvét salon harczosainknak vivmányaikkal a különbség megtalálása czéljából összehasonlitjuk, azonnal szembe tünik, hogy ez utóbbiak harcza kényesebb, mert mig itt épen ugy mint ott az élet van koczkára téve: a dicsőség a salon hősöknél még kevesebb, mert csillaga alig tünik föl, már is nagyon halaványodik oly annyira, hogy a hamvazónak bekövetkeztével nagy politikusainkkal együtt hangoztatják: ferde korunknak hóditási eszméje.

Mindezt azonban csak érintőleg akartuk fölemliteni; ha egy kissé tovább időztünk volna, mintsem sok tisztelt hallgató, illetőleg olvasó szeretné, tudják be azt a szent idénynek, melyben épen élünk s mozgunk. Másrészt meg az általános szószaporitás alól, melyet napjainktól eltanultunk, mi sem óhajtunk oly feltünő kivételt képezni. Hiszen korunknak épen egyik ferde eszméje az, hogy mindenki több vagy nagyobb ohajtana lenni, vagy legalább látszani, mint a milyen valóban. A ki ebben csak kissé kételkednék, kisérje csak figyelemmel divathőseink példányképeit — és igazat fog adni. Az iskolaport még alig lerázta Czimpferline kisasszony, ostromolja kedves mamáját ilyen meg olyan ruháért, mint a milyen a bálokban megforduló nénjének van. A mértékvételnél mindig arra figyelmeztet, hogy valamivel hosszabb legyen a ruha, mert ő már nem oly kicsiny. — Nem erősiti-e meg ezen tény föntebbi állitásunkat, hogy mindenki na-

---

TÁRCZA.

Bordal.

Ha elted elveszett,
És mégis hordod azt,
Gyötrelmét érezed
S nem ejtesz egy panaszt:
Megjárod útadat
A mint kiszabva van,
Bár a tövis miatt
Vérző fájdalmasan:
Ragadd meg a pohárt
És hajtsd föl édes jó borát,
S egy perczre bár, azt hiheted:
Van még örröm a föld felett!

Ha látod, hogy a gaz
Nagyfenn-n úrkodik,
Mig számtalan igaz
Nyomorral küzködik.
Az aljas árulas
Elismerésre lel,
S az önfelaldozas
Mehet a semmivel:
Ragadd meg a pohárt
És hajtsd föl édes jó borát,
S egy perczre még azt hiheted:
Van igazság e föld felett!

Ha Istent és hazát
Az önzés megtagad
S szolgalja önmagát
A hajló szolgahad.
Ha minden lesz a czél,
Bár utja becstelen;
S a mámor és a kéj
Őrjöng a népeken:

Ragadd meg a pohárt
És hajtsd föl édes jó borát,
S egy perczre bár azt hiheted:
Van még eröny e föld felett!

S ha a pohár bora
Elszédit tégedet,
Bocsátnod áruba
Függetlenségedet;
Keresned a kegyet
Hizelgő — aljasan,
Bár kérdve szivedet,
Csak megvetése van:
Törd össze a pohárt
S ütáld meg maszlagos borát;
Őrizd meg tisztán lelkedet,
S dicső lész mindenek felett!

*) **Bácskai Erődi D.**

*) Ugyanaz, kinek költeményeit mult számaink egyikében ismertettük. Ajánljuk a minden könyvárusnál kapható kötetet a közönség figyelmébe. Üdvözöljük szerzőt munkatársaink sorában.
Szerk.

Korunk ferde eszméi. *)

(Farsangi karczolat.)

Minden kornak megvan a maga eszméje, mint minden asszonynak a maga szeszélye és minden férfinak a saját szenvedélye. A sajátságos az, hogy minden egyes hódol kisebb-nagyobb mértékben ezen eszméknek, melyek nem ritkán az észt fitogtató feltünési viszketegek által annyira kificzamitottak, hogy kóreszmékké törpülnek és mint ilyenek nem ritkán fosztják meg a halandót lelki nyugalmától. Hogy a sok közül bevezetésül csak egyet is emlitsünk, megemlékezünk a hóditás eszméjéről, mely napirenden van. Ez oly általános és elterjedt, hogy nemcsak a tánczтermekben mutatkozik a jó kedv hullámain tündöklő és a habfodrokon szövődött gyenge idegzetek vaskomolysága által, hanem a magas politikában is; de különösen hazánkban, hol a hazafi szive egyik zugába rejtett szüz szerelem folytán országgyülésileg megköttetett a Magyar-Osztrák házassági szerződés, mely a szalmaláng aszkóros lármája által alig fejlődhetett bimbóságra és melynek utóhatásai még „hébe-korba“ most is konganak, hol discant, hol baryton hangon: már is egy dicső hóditást jelezhet a történelem a vitéz osztrák-magyar hadseregnek zászló-foszlányait ékesitő babérkoszorú által, melyet oly nagylelküen a magyar-osztrák nemzet elismerése font. „Mind dicsők, mind vitézek ők“, kik a szláv heterogen elemet a mi polgártársainkká tették. És ezért jutalmok diadaliv, nagy lelkesedés és még — oh ég! üres tarisznya.

A hóditás eme dicső győzelme által csak ugy ne járjunk az uj polgártársakkal, mint azt a régi jó magyar közmondás a következőkben zengi: „adj a tótnak szállást és kiver a házadból.“ De tény, amit mondandó vagyok, a nemrégiben még parlamenti concessiának tartották, hogy Bosznia-Herczegovinából hazatértében volt hadseregünknek fölemlitésénél élénk éljenzésbe tört ki a párton kivüli képviselő is.

De mi vonza mindkét nembeli fiata-

*) Felolvasta szerző Pécsváradon a tanitóegylet és dalkör által rendezett estélyen, mely a bosnyák expeditióban megsebesültek részére 60 forintot jövedelmezett.

zan elfogattak. Az elitélt 38 ifjú csakugyan Szibériába indittatott.

A moszkvai szláv bizottság elhatározta ülésében, egy Ausztria elleni agitacziónak megkezdését Boszniában, mely czélra fél millió rubel szavaztatott meg. Csuvaseff tábornok bizatott meg ezen szláv izgatás élethe léptetésével és e napokban fog Belgrádba utazni, hogy a szerb omladina párttal együttesen kezdje meg az izgatást.

Olaszország is mozog, készülődik, — de hogy mit akar, az titok. Megszoktuk már tőle. A hadügyminiuiszter két törvényjavaslatot nyujtott be külön hitelekről a hadi költségvetéshez, és pedig lőfegyverek készitésére, fegyvergyár felállitására az Apennineken innen, élelmi szerekre, mozgósitási czélokra, tüzérgyakorló helyekre, szállitási eszközökre, erődítési munkálatokra stb. A további hitelek határerődítésekre és más erődökre kéretnek az állam biztonsága szempontjából. E póthitelek összesen 90 millió lirára mennek s négy év alatt tizedendők vissza. A kamara kimondta ez ügy sürgősségét.

Novibazár osztrák megszállása ellen, mi a tavaszszal állitólag okvetlenül meg fog történni, Konstantinápolyból érkező hirek szerint a porta erélyes ellenállásra készül s felső Albániában általános népfelkelést szervez. Nova város török helyőrsége megkétszereztetett s a várost sietve erősitik, Novibazár eddigi erődítményeit pedig ujakkal szaporitják s Mitroviczából egyre szállitanak csapatokat Novibazárba.

A bolgárok erősen fegyverkeznek s szilárdan elhatározták, hogy minden áron ki fogják erőszakolni kelet-Rumélia egyesitését Bulgáriával. E hirt megerősitette a napokban Konstantinápolyba érkezett sofiai angol konzul, Palgrave ur is, kinek jelentése szerint a bolgárok még a szerbek ellen is fel vannak izgatva s csak az oroszok kivonulására várnak, hogy ismét hatalmukba keritsék a Szerbiához csatolt bolgár területet.

Az 1866-iki orosz-porosz prágai béke ötödik ezikkelyének zártétele elrendeli, ha Észak-Schleswig szavazás által Dániához való csatoltatását követeli, ez megadassék. E zártétel felfogása iránt legujabban tárgyalások kezdettek meg Bécs és Berlin közt, melyek előreláthatólag kedvezően fognak befejeztetni. — E záradék a prágai békében csak III. Napoleon kedvéért vétetett föl. — Ausztria-Magyarországnak egyátalán nincs érdekében. Az egész tárgyalás az Ausztria-Magyarország és Németország közti jó viszonyok jele s ezért csak óhajtandó, hogy Ausztria e záradékról lemondjon. A berlini hivatalos lap közli is már Andrássy gróf és Reuss lg bécsi német nagykövet közt Bécsben létrejött szerződést a prágai békekötés 5. ezikke tárgyában, melynek záradéka eltöröltetett. A német császár elismeri, hogy nagy becset tulajdonit e békemódozat kiküszöbölésének, mig az osztrák császár méltányolja a nehézségeket, melyekkel az emlitett ezikkben lefektetett alapelv keresztülvitele járna s hajlandó teljesiteni a német kormány kivánságát, hogy igy még szorosabban füzze Németország és Ausztria közt a baráti viszonyt.

Vellahabadból érkező jelentések szerint Kabulban kitört a polgárháboru. Jakub khán bombáztatja a Khandol nevü külvárost s számos afghán főnök családostól együtt oda hagyta Kabult.

Drinápolyból febr. 4-én kelt távirat szerint a muszka megszálló csapatok közt egy rettentő betegség keletkezett, melynek következtében már nehány száz katona meghalt. — A muszka pénzügyminiszter korlátlan hitelt és a hadügyminiszter soron kivüli csapatok alkalmazására kapott felhatalmazást a pestis járvány terjedése esetére. — A czár családjával hosszabb időre Németországba készül, azaz hogy félvén a pestistől, elhagyja országát. — Mind ezek daczára mégis déli Oroszországból 30.000-nyi katonát küldtek Bulgáriába a török megszálló sereg erősbitésére.

---

gyobb akar lenni, mint a milyen? — De ez csak egy eset, mondják szépeink, ami kivétel lehet, de törvény vagyis általános nem. Kérek még egy kis türelmet! Hallgassuk csak, mint hasonlitgatja magát szép Ilonkánk, ki már csakugyan nagyobbacska és bálokban is meg-megfordul — szépsége következtében nem épen hir nélkül! „Hjaj mamám és aranyos papácskám“ — igy beszél ő szivrehatólag — milyen szép elegans ruhája, divatosan „toilet“-je volt X grófkisasszonynak és Y. gazdag kereskedő kisasszonynak!? Az enyém csak elvesz annak fénye mellett.“ A papa szivét jégkéreg boritja; kedves leánykája édes szavai nem látszanak meginditani; erszénye meg épen süket, meg néma is, különben nem mondhatná azt, hogy az gazdag, az gróf stb.; mintha bizony szép Ilonka nem viselhetné ugyel azt a drága szép ruhát, mint akármely bankár, vagy gazdag kereskedő leánya, vagy grófkisasszony! Ily philosophiálás nem-e oda lyukad ki, hogy több szeretne lenni, mint a mennyi valóban? Az apa hiába figyelmezteti arra, hogy nem jó az embernek magát nagyobbakkal összehasonlitani, mert boldogtalanságot szül. Ily philosophiát a mai kor meg nem ért, mert hát az egyenlőséget ebben tudja megtestesitve. Utánozni és követni a nagyobbakat, többnek, nagyobbnak lenni, vagy legalább, mindenkinek forró kivánsága. Mondja még aztán valaki, hogy nem ferdék a kornak eszméi?

Utánozni, majmolni nemünk természetében fekszik, mióta egy-két tudós az ember származási problemát megoldotta. S ha már a toillettek és külsőségekben való majmolás veszedelem a társadalomra, mert megtámadja az anyagi jólétet: sokkal károsabb következményeiben a szellemi majmolás, mely megfosztja az embert lelki nyugalmától és előidézi az erkölcsi bukást.

Alig egy évtizede mult el, hogy a természettudományok azon helyet foglalák el, melyet tudományos szempontból megérdemelnek; Darwin, Vogt, Wirchow, Semper, Oven, Häckel alig hozták vizsgálódásuk eredményét az irodalom színterére: már is oly divatczikként szerepel az élet piaczán, hogy könnyü szerrel lopózkodhatik a palotába és kunyhóba egyaránt. A toillet-asztalon is szerepel. Csipetine és Czimpferline kisasszonyok nem is tartanák magukat müvelteknek, ha az emberi származás történetét Darwin és Vogt szellemében nem birnák. Illő is, hogy vele foglalkozzanak (?), mert hiszen divat. A divatnak pedig hódolni kell X-ek épen ugy, mint Y. kisasszonynak. Ha azonban magának valaki azon verőfényes bátorságot venné, valamely gorilla vagy chimpanz unokájának tisztelni: nem-e többet szakadna a kabátja a kitaszigálásban, mint a beránczikálásban? Hja! de a tudományosdit játszani divat, ez a korszellem, hogy ne mondjam: k ó r s z e l l e m. De megköszönné velem együtt, tudom, az igéző szépségü hölgy épen ugy, mint a hóditó lovag, ha valaki ránk akarná disputálni, hogy Pithecus satyrus aliás vörös utánecs, vagy Pythus troglodyses de Herrn von Schimparczében tiszteli dédapáinkat. Bármily tudományosnak tessék is ez, nem kérnénk belőle, noha kisebb-nagyobb mértékben egyikben-másikban Darwin emberérel természete, a majmolás meg van. Nagy tisztelet és becsület a tudomány előtt, még ily farsangi idényben is, de már azt a hires épitészt minden egyszerü laikus kinevetné, ki, hogy egy diszes templomot épitsen, előbb istálót készittetne azon czélból, hogy azt amazzá átalakitsa. Már pedig ilyen kontárnak kellene ismernünk az atheista hite szerint — a természetet, az isten hite szerint pedig az Istent. Nem-e terde kóreszmék ezek?

Részemről — az én módom szerinti párbajra volnék kész, ha valaki szerelmem tárgyát atyafiságba akarná hozni akár az utánecsal, akár a bőgönczczel. Arra a gondolatra sem tudnék jutni, még a tudományos czimért sem, hogy *Ádám* ősapánk és *Éva* ősanyánk oly annyira elütöttek külsejükben tőlünk, mint Pythus troglodites urfi egy gyönyörü hölgytől, kinek egyszerü, de magasztos és meghatást idéző alakja a legerősebb férfiut is lefegyverzi. Részemről tisztán meg vagyok győződve, és hiszem, hogy nem tévedek, midőn állitom, hogy kevesen a dilettansok között vallják ez elvet meggyőződésből, hanem csak azért, mivel divat elragadtatással beszélni Darwin és Vogt theoriáiról. A divat pedig a VII. nagyhatalom, ez előtt meghajol könnyedén a bájos hölgy és a kőszivü férj. Mi ezt a kor ferde eszméinek tudjuk be és nem rezonirozunk tovább.

Schmidt Bódi.

Egyet-másról.

Mivelődünk. Bementem a herczegszőllősi kaszinóba ebédre. — Lapot kértem. „Itt nem szokás ujságot olvasni,“ Hát mit? „kártyázni“ volt a felelet!

Magyarosodunk. A dárdai olvasó egylet helyiségeiben ebédeltem, kerestem egy magyar lapot és találtam: Pester Lloyd, Welt-Blatt, Zasztava, Kikeriki és a „Fünfkirchner Zeitung“-ot, pedig az olvasó egylet tagjai közül alig van egy, ki magyarul nem tudna.

Granicsárosodunk. Ujoncz állitás volt. Láttam a tartalékosoknál valami igazolási okmányt, melyet az ujonczállitási bizottságtól kaptak; — ezen okmány szövege dualisztikus, t. i. német és h o r v á t, magyar szó egy sincs benne, hacsak a szegény ujoncznak vezetékneve nem az, mely esetben az ujoncz sem németül, sem pedig horvátul nem tud, de azért saját igazolására és miheztartására e nyelvekben kap az értesitvényt.

Régészeti muzeumból. Baranyamegye f. é. február 10-én tartandó bizottsági közgyülés elé terjesztendő tárgysorozatnak

33. pontja: F. I. folyamodványa, melyben meghatalmazását, mint dárdai uradalmi ügyész, hirdettetni kéri.

Tudtommal más ügyvédeknek is vannak ügyes-bajos felektől általános meghatalmazásaik és ezeket szintén hirdettethetnék a megyei közgyülésen, mint F. úr, mert az úgynevezett dárdai uradalom, bár nagy birtok, nem bir több joggal, mint a legesekélyebb birtokos e hazában. Az „uradalom“ fogalom jogilag és tényleg már nem létezik, még a királyi curia is oly ügyekben, melyek a még nem egészen lebonyolitott uri jogokra, például: szőllőváltságokra vonatkoznak, csak v o l t uradalmat emlit és az úgynevezett uradalmi ügyészektől minden egyes ügyben a külön meghatalmazást követeli. Azért kár volt ezen folyamodványt a közgyülés elé terjesztendő tárgysorozatba felvenni, — az állandó választmánynak kötelessége volt, azt mint nem jogosultat egyszerüen visszautasitani. Igaz, a nép nyelvén még igen soká fog maradni az évszázadok óta megszokott „uradalom“ szó, de hivatalosan azt használni senki fia jogában nem áll, ha csak Muszkaországban nem.*)

Gareis József.

*) Már ott sem, mert az uri törvényhatóságot megszüntették. Sz.

Mohács, 1879 január.

A „margitszigeti védgáttársulat“ és az általa czélba vett védgát épités nem csak köz — hanem helyi mezőgazdászati tekintetekből is magára Mohács városára és az egész vidékre igen fontos és igen válságos.

És tekintve, hogy e védgátépitéssel, mely a legkedvezőbb gazdálkodás és szabatos számitás mellett, ha Mohács városa magát a Duna pusztitó árjainak, a Liptódlancsuki- és egyéb belvizek által bekövetkező veszélyeknek kitenni nem akarja, ugyanazon időben a város és Kölked közötti védtöltéseket, a Dunán inneni belvizek kár nélküli levezetésére szolgáló csatornát is kikell épitnie, mely munkálatokra (megjegyezvén, hogy csak az olcsóbb közép csatorna költségvetésére reflectálunk) összesen 76,000 ft van előirányozva, nevezetes terhek fognak a városi földbirtokosok vállaira nehezedni.

Nem vádolhat senki kicsinyes gáncsoskodással, kákán-csomó kereséssel, ha ezen vállalatokkal járó terheket párhuzamba állitjuk a nyerendő köz- és magán haszonnal s mérlegelve a befektetendő tőkét és hasznot, vesszük magát a vállalatot birálat tárgyává.

Az ügy, és nem személyes érdekek szempontjából, absque ira et studio, szoros tárgyilagossággal fogunk őszinte jóakarattal a birálathoz.

Nem sokáig foglalkozunk a társulat keletkezésének hosszas és bonyodalmas történelmével, s csak annyit emelünk ki abból, mennyit a tények logikája, megvilágitása követel.

Szóról-szóra közöljük az első okmányt, melynek alapján a társulat s a margitszigeti védgátépités keletkezett.

„A mohácsi urbéri bizottságnak 1875. évi nov. 11-én tartott ülésének jkvi kivonata. 132. sz. Felolvastatik d.-szekcsői *volt urbéresek átirata* a védgát egylet megalakitása tárgyában. — Végzés: Szomszédos közönségnek ezen közös czél elérésére tett inditványa örömmel üdvözöltetik, a védgátegyesület mielőbbi megalakulása *a választmány legforróbb óhaja lévén*, elnök *Stajevits* Pál és *Goócs* Gyula urak ezzel *kiküldetnek és felhatalmaztatnak*, hogy a többi érdeklettekkel közösen a megalakulás körüli szükséges lépéseket tegyék meg, jelentésük mielébb váratván.“

Ebből világos, hogy a védgáttársulat és a védgátépités sugalmazói kezdeményezői és miként ők mondják önmagukról, apostolai: Goócs Gyula, Stajevics Pál, és a d.-szekcsői volt urbéresek nevében hivatlanul fellépő Freytag Ferencz, Faller János és András és Király István voltak.

Mi Freytag Ferenczet és körülbelül 15 volt urbéres társait illeti, mennyiben mint szigeti birtokosok saját birtokaikra nézve, találták volna érdekükben állónak a védgátépitést, és mint ilyenek intézték volna a fennebbi felhivást a mohácsi urbéri választmányhoz, eljárásuk teljesen kifogástalan, mivel mint magán feleknek szabadságukban állott egy védgát épitéséért érdeklődni.

De a szekcsői szigeti birtokok már 1869-ik év óta, midőn volt földesur és volt jobbágy közötti minden viszony végleg rendeztetett, csak magánosak egyéni magán- és közös magánbirtokát képezvén, a Bésán Józseftől megvásárlott nemesi birtok képviselete pedig a közbirtokosok közgyülésének jogai közé tartozván; Freytag Ferencz, Király István, Faller János és András, sem a szekcsői szigeti magán és közös volt urbéres birtokosok közönségétől, sem a nemesi birtok közbirtokosainak közgyülésétől, az őket illető birtokok képviseletére felhatalmazást nem nyervén, egyébként is a szigeti birtok ármentesitése nem urbéri, hanem az 1871. XXXIX. t. cz. által szabályozott magánjogi és nem urbéri ügy, mely a szigeti birtokosokat érdekli,

hogy a hivatkozott törvény 1-ső §-a a sziget birtokosait jogositja fel ármentesitő társulat alakitására,

hogy a 2-ik §. szerint az érdekelt birtokosoknak az ártérben birt holdak mennyisége szerint számbaveendő többsége, megalakultnak nyilvánithatja ugyan a társulatot, —

de hogy a 3-ik §. szerint az alakitó érdekeltek kötelesek az érdekelt földbirtok holdszámát, a müszaki tervezetet s költségvetést saját költségükön átalánosságban kimutatni, s e kimutatást a törvényhatósággal közölvén, *minden érdekelteket közgyülésre meghivni*, mely közgyülésen alakul meg a 2-ik §. szerint a társulat, választ elnököt, választmányt, tisztikart, s alkot alapszabályokat.

És ezen közgyülés az, mely a minden érdekeltekkel soha meg nem tartatott.

Midőn Mohácson a nagyközségi képviselőtestület 1877. évi május 7-iki közgyülésében 39. sz. alatt hozott határozatával az elöljáróságot utasitotta, hogy gyüjtse össze a szigeti birtokosok közönségét egy közgyülésbe, szavaztassa meg az iránt, akar-e védgáttársulatba belépni, és müvédgátokat épitni, s ha igen, válassza meg képviselőit s vegyen részt a társulatban; akkor e határozat ellen Goócs és Stajevics közbenjárására társai Szlamay mérnök és Kerese Imre k. közjegyző felebbeztek, a közigazgatási bizottsághoz, melynek elnöke ugyanazon Perczel Miklós volt, ki a védgáttársulatnak is elnöke, s történt, hogy a közigazgatási bizottság 1877. évi $^{365}/_{590}$ sz. alatti határozatával letiltotta attól a képviselő testületet és az elöljáróságot, hogy ezen magánjogi kérdésbe avatkozzék. *Midőn ennek folytán láttuk, hogy még a közigazgatási bizottság is belátja, hogy a védgáttársulatban egyedül magánjog szerepelhet, tehát sem politikai községi képviselő testület, sem urbéri választmány, sem közbirtokossági választmány*, hanem egyedül az érdekeltek gyülekezete; kir. közjegyző jelenlétében összehivtuk önmagunk emberségéből *minden szigeti birtokost*, constatáltuk k. közjegyző elé állitott hiteles tanukkal a jelenvoltakat, megalkottuk alapszabályainkat, melyeket azután a társszövetség 1027 tagja két tanu jelenlétében vagy aláirt vagy keresztvonásával megerősitett, azután pedig egy 26 tagu bizottságot hatalmaztak fel a társszövetség urbéri és védgáttársulati érdekeik képviseletére.

Midőn továbbá e bizottság k. közjegyző utján visszavonta egy 1877 junius 13-áról keltezett és Perczel Miklós társulati elnökhöz intézett óvásában a Goócs és Stajevits Pál által a védgáttársulatban bitorolt állitólagos hatalmazást, s ugyanezen elnök előtt megnevezte saját megválasztott s különösen felhatalmazott képviselőjét, ki a társszövetséget a védgáttársulat iránti viszonyaiban képviselendi,

midőn a társszövetség ugyanazon jogbitorlókkal is, szintén k. közjegyző utján megszüntetett minden hatalmazottsági viszonyt, —

midőn jogait követelte a társulatban s óvást tett annak nélküle eszközlésbe vett alakulása, alapszabályalkotása, elnök és tisztikara megválasztása, és müködése ellen: —

megtámadta a védgáttársulat a mohácsi birtokosok társszövetségének jogosultságát, — felállitotta azon jogi képtelenséget, hogy *a szekcsői közbirtokosságot nem ennek közgyülése*: a szigeti egyéni birtokosok közgyülése *képviseli*, — *hanem egy választmány*, melyre pedig az 1872. évi társszerződés csak a Bésán József féle nemesi birtok vételárának negotiálását bizta, de semmit mást, — ezer meg ezer akadályokat tett, a legbecsületesebb, legjogosabb szándékból egyesült birtokos társszövetségnek, *hogy megsemmisitse a többséget a kisebbség ellenében*!!

És az 1878. évi april 9-iki közgyülés előtt is, sem Goócs, sem Stajevits nem keltek a mohácsiak, Freytag Ferencz és társai nem a szekcsői szigeti birtokosok jogosultságainak védelmére, hanem *midőn* az 1878 april 9-én feloszolt társulat a mohácsi és szekcsői szigeti birtokosok mellőzésével az *alapszabályokat ministerileg helybenhagyatta; hivta fel az árterületbeli birtokos községbelieket képviselőik megválasztására, midőn ugyanazon feloszolt társulat alakulását, a nagy védtöltések tervezeteit ministerileg is jóváhagyatta; hivatta össze a f. évi octóber 10-ére kitüzött közgyülést, és midőn az oct. 10-iki közgyülés széttépte* a járszalagot, melyen a körmönfont elnök és titkár szeszélyei és érdekei szerint akarta a társulatot táncoltatni; — már meghaladott kérdésnek tekintvén a társualakulását és a nagy töltések tervezetének ministeri jóváhagyását, (mi pedig semmiképen sem volt meghaladott kérdés) scandalumokat rendezett, és megbuktatta a társulatot.

Tehát minden, mi 1878 oct. 10-ig a margit-szigeti *védgáttársulat kebelében történt, Perczel Miklós és érdektársai Goócs Gyula, Stajevits Pál, Freytag Ferencz, Király István, Faller János és András beleegyezésével történt*, — tehát a társulat alakulása, az alapszabályok megalkotása, *a nagy töltések épitése s mindezeknek a m. kir. közmunka és közlekedési minister ur általi jóváhagyása az ö beleegyezésükkel eszközöltetett, mert annak, hogy mindezeknek társulati elfogadása és jóváhagyása ellen orvoslattal éltek volna, sehol semmi nyoma sem a ministeri, sem a megyei, sem a társulati irattárban.*

A fentnevezett mohácsi és szekcsői személyiségeknek és az egész társulatnak tulajdonitható, hogy a mohácsi és szekcsói volt urbéresek és szigeti magánbirtokosok-nak a m. k. közmunka és közlekedési minister urhoz intézett felebbezései mind visszautasittattak, hogy végre azon 1878. febr. 26-ról keltezett s a mohácsi birtokosok társszövetsége részéről benyujtott, a fentisztelt és emlitett minister urhoz ennek f. évi január 30-án, 16167. sz. alatti a társulati alapszabályok jóváhagyását tárgyazó rendelete ellen intézett végső előterjesztése is, melyben a védgáttársulat törvényellenes megalakulását, az elnöknek s választmánynak egy szabálytalanul alakult közgyülés általi meyválasztását, a szabálytalanul alkotott alapszabályokat megsemmisitetni, s a védgáttársulatot odautasitatni kérte, hogy az 1871. XXXIX. t. cz. 3-ik szakasza értelmében hivja össze előbb az érdekelteknek vagy az általuk törvényesen hatalmazott képviselőiknek alakuló közgyülését, — szintén visszautasittatott; — s ujabbi ministeri rendeletekkel nem csak a védgáttársulat alakulása, hanem a nagy töltés müszaki tervezetei is jóváhagyattak.

Az is megtörtént, hogy a társulat elnöke 1878. évi április 14-ével keltezett hirdetményével felhivta az ártéri 300 holdnál kevesebbet biró birtokosokat, hogy csoportosulva 300 cat. hold szerint, válasszanak képviselőket, kik őket a társulat közgyülésein képviselendik, feltételül kitüzvén, hogy az alapszabályok 10-ik §-a szerint egy megbizott csak egy csoportozatot képviselhet, hogy minden birtokos az aláirásnál lakháza számát is kitegye, de az, hogy hitelesen kötelesek a választók birtokaik mennyiséget is mérnöki hitelesitéssel kimutatni, feltételül kitüzve nem volt.

Végre ugyanazon társulat elnöke *1878. évi julius 14-éről keltezett hirdetményében* az elkészült árfejlesztési munkálatokat is kitétette 30 napi közszemlére oly czélból, hogy az emlitett idő alatt mindenki felszólalhat az árfejlesztés kimutatásai ellen. Tehát mindezzel a *társulat önmaga ismerte be, hogy az ártérfejlesztés kimutatása és hitelesitése a társulat kötelmei közé tartozik, — hogy a társulati képviselet egészen uj alapokon szerveztetett, következőleg ujonan akart megalakulni*, miután eddigi alakulásának az alapszabályok alkotásának, tervezetei összeállitásának törvénytelenségét önmagának belátnia kellett. Megjegyezzük itt azt is, hogy a *mohácsi szigeti árfejlesztés kérdése, mely maig sem lőn a társulat által sem kimutatva, sem hitelesitve, nem képezte e hirdetmény tárgyát*, — vagy más szavakkal maga a *társulat nem volt képes az árterületi birtokokat kimutatni, de a mohácsi árterületi birtokosoktól mégis megkövetelte, hogy azt saját költségükön készitsék el, s mivel nem tehették, megtagadta a jogosultak képviseleti jogát.*

Daczára a társulat ezen mulasztásának, melynél fogva a mohácsi szigeti árterület fejlesztését sem ki nem mutatta, sem nem hitelesithette, midőn a mohácsi birtokosok társszövetsége benyujtotta képviselőjének hatalmazását és a választók birtokainak saját mérnöke által készitett kimutatását, a társulat *választmánya* 1878. évi sept. 19-én 2. sz. alatt hozott végzésével *azt határozta: hogy az ártéri birtokosok maguk tartoznak hitelesen kimutatni, hogy hány cat. holdat birnak az árterületben?* — (mit azonban Freytag Ferencz, Faller János és András, Király István szekcsőiektől, kik a jogosult volt urbéri közönségtől és közbirtokosoktól semmiféle hatalmazványt sem voltak képesek felmutatni, nem kivánt s közvetve a választmányoktól megszerzett, de nem az egyéni érdekeltektől nyert hatalmazványaikat még is verificálta) — azt *határozta*, hogy az alapszabályok *közvetlen választást követelnek* (ellenben a társulat is, a nm. mk. közmunka és közlekedési minister is 1878. évi 9638. sz. alatti rendeletéből kitetszőleg *a szekcsői volt urbéresek választmánya a a szekcsői közbirtokosság választmánya részéről*, sőt az 1878. okt. 10-iki multat illetőleg a mohácsi urbéri választmány és mohácsi városa képviselő testületének a felügyelete alatti közös birtokossági magán és városi politikai községi szigeti birtokok részéről *elfogadta és rectificálta a közvetett választásokat*) — azt határozta, hogy a mohácsi birtokos közönség társszövetségének tagjai szigeti birtokát nem veheti figyelembe, mert a társszövetségnek alapszabályát a minister nem hagyta jóva, holott az utolsó jogászgyerek tisztában van magában az iránt, hogy magánjogi ügyekben (miként ezt a belügyi minister 1877-dik évi junius 30-án 27041. sz. alatti Baranya megyéhez intézett s ennek levéltárában megolvasható leiratában kimondotta) nem képezik közigazgatási intézkedés tárgyát, — azt határozta mindezek után, — hogy mindezek mellett mégis igazolni fogja a birtokos közönség társszövetségének hatalmazványa és képviselőjét, ha saját költségén Szlamay Ignácz mohácsi urbéri működő mérnök által hitelesitetni fogja a társszövetségi tagok szigeti birtokainak kimutatását) mi azóta 50 frt hitelesitő dij lefizetése után csakugyan hitelesittetett is.) — de e társszövetség hatalmazványát és képviselőjét nem tartotta igazolhatónak, s igy a társszövetség a gáttársulatban soha sem volt képviselve.

Igy történt, hogy a mohácsi társszövetség 6208 cat. holddal, a többi nem szövetkezett mohácsi szigeti birtokosok 7869 cath. holddal, a szekcsői szigeti volt urbéres és közbirtokossági birtokosok 3844 cat. holddal, összesen 17911 cat. *holddal a társulatban maig sincsenek törvényesen képviselve.*

Ekkép állottak a dolgok az 1878-dik évi oktb. 10-iki társulati közgyülés napján.

Most közleni fogjuk az 1878 okt. 10-iki közgyülés lefolyását s a közgyülés be-

Folytatás a mellékleten

Melléklet a „Pécsi Figyelő 6-dik számához

fejezésénél Perczel Miklós elnök által provocealt botrányos eseményeket, azoknak indokait és következményeit, s mindezeknek lefolyása alatt magának a társulat birtoktöbbségének a mohácsi birtokosok társszövetségének és képviselőjüknek önérzetes maguktartását, különösen pedig a margitszigeti védgáttársulat egykori (miként önmagukat ujabban bemutatták) alapitóinak és apostolainak s a legujabb és 1878 okt. 10-ike óta számitott időben nyilt renegátjainak jellemzését, a leghitelesebb forrásokból.

Addig is, hogy mindenkinek, ki ezen nevezetes ügy részleteibe beavatva nincsen, — irányunkban felmerülhető aggályait eloszlassuk, nyiltan kimondjuk: hogy mi a tudósitók, rég időtől tanulmányozzuk a bonyodalmas ügyet eredeti és teljes hitelt érdemlő forrásokból s okiratokból, — hogy azok közé tartozunk, kik 1878 okt. 10-ig vagyis mindaddig mig a társulat alapszabályai, alakulása és tervezetei nm. m. kir. közmunka és közlekedési minister által végleg jóvá nem hagyattak meggyőződésből vontuk kétségbe e társulat alapszabályainak, alakulásának és tervezeteinek okt. 10-ig viselt dolgainak törvényességét, kötelező erejét mindazokra nézve, kik a társulatban képviselve nem voltak, — és kik elmentek a törvényes orvoslatok végső határáig, és addig, meddig az alkotmányhoz hü és a törvényeket tisztelő hazafiunak menni lehetett, — ez időszerint (t. i. m. évi octoberben) azonban, azon indokból, mivel a társulat alakulása, alapszabályai és tervezetei a k rmányhatalom által véglegesen jóváhagyattak — *mindenkor feltéve, hogy az 1878 oct 10-iki határozványok teljes épségükben fentartatnak, és mindenesetre fentartva, hogy a társulati verificationalis határozatok ellen a törvényes orvoslatokat érvényesitni fogjuk,* — azok közé tartozunk, kik hódoltunk vala a törvény és törvényes hatalom rendeleteinek, azoknak önkényt engedelmeskedünk vala, beléptünk volt a társulatba s ott fogtunk volna odahatni, hogy e vállalat terhei minél inkább elviselhetők, gyakorlati keresztülvitele minélinkább igazságos, jogos és méltányos alapokon, minél több haszonnal foganatositassék, — azok közé tartozunk, kik nem komoly embereknek tartjuk azokat, kik az 1878 okt. 10-ik előtt apostolai s most árulói lettek, *azok közé tartozunk, kik soha sem adtunk okot arra, hogy a kormány kénytelen legyen feloszlatni a társulatot, s annak teendőit kormánybiztos által foganatositatni, kik soha sem folyamodtunk és iratkoztunk drága kormánybiztos kiküldése végett, kik küzdöttünk jogainkért a társulat ellen, de azt sem nem denuntiáltuk, sem el nem árultuk, sem ellene alattomos utakon nem fondorkodtunk, kik mindenkor az ügyet tartottuk szemeink előtt és annak rendeltünk alá minden személyes érdeket.*

Azonban mi, mint a mohácsi birtokos közönség társszövetségének tudósitói azt is kijelentjük: hogy azon esetre, ha a mult évi okt. 10-iki társulati közgyülés állapitmányai, határozatai ugyanazon ujabban megalakult okt. 10-iki társulat közgyülése által egész terjedelmükben nem hitelesitetnek és ekként a társulatnak mult évi april 9-iki társulati közgyülés által elhatározott ujabbi alakulása létre nem jö; a mohácsi birtokosok közönségének társszövetségi képviselete és ennek elv- és ügytársai *vissza foglalják régi álláspontjukat* s a társulat oct. 10-ike előtti megalakulását, alapszabályait, elnöke és tisztikara megválasztását, a műszaki tervezeteket el nem ismerik, tagadják a társulat létezését, működésének s okt. 10-iki előtti cselekvényeinek törvényességét — illetékes helyen óvást fog tenni, hogy a kiküldendő kormánybiztos az 1871. XXXIX. t. cz. 24 §. értelmében oly társulat teendőit vehesse át, oly társulat ármentesitési terveinek végrehajtását és fentartását átvehesse, oly oly társulat nevében és terhére müködhessék, mely társulat saját beismerése és magának a n. m. m. kir. közlekedési ministernek tudomása folytán (mert neki a m. évi april 9-iki közgyülés jkve okvetlenül felterjesztetett) törvényesen nem létezik és nem is létezhetik.

Mohács, 1879. január hó.

Mi, kik a mohácsi birtokosok társszövetségét vagyunk hivatva a védgáttársulatban képviselni, s velünk többen, — ha éppen ezen védgáttársulat apostolai m. évi október 10-én és erre következő időben, merő önzésből és proselytismusból a társulat árulóivá nem lesznek, ha valamint Szekcsőn Freytag Ferencz és társai, — Mohácson Goócs Gyula, Stajevits Pál és ezek szatocsból kitákolt Sancho Panzája Stajevits János nyiltan nem bujtogatták volna a szekcsői és mohácsi birtokosokat arra, hogy sorakozzanak mielébb és kezdjék meg a közép töltések épitését, (Goocs — a margitszigeti védgáttársulatnak 1878. okt. 10-ig volt pénztárnoka, — ki mint ilyen 1877. február 15-től, egész 1878. okt. 10-ig folyó időre 3800 ftot huzott a védgáttársulat pénztárából, de m. évi okt. 10-iki közgyülésre beadott számadásait alá sem irta — a mohácsi képviselő testület 1878. évi decz. 31-iki közgyülésben nyiltan kimondotta, miszerint a ministerileg jóváhagyott védgáttervezethez — mely pedig az ő beleegyezésével is jött létre s hagyatott jóvá a minister által, — még mindig fér szó, azt közép védgáttá lehet átváltoztatni, és animálta a közgyülés kevés számu dissidensét, hogy fogjanak hozzá a közép töltések épitéséhez, hogy sem ő, sem Stajevits Pál és társai soha sem szavaztak a ministerileg jóváhagyott nagytöltésekre) — ha mi arról nem lennénk meggyőződve, hogy azon nem épen irigylésre méltó taktikának és manoevernek, mely et Perczel Miklós, Kószits Szilárd, Freytag Ferencz és társai inscenirozták, nem volt más czélja, mint constatalni az 1871 : XXXIX. t. cz. 24. és 25. §-aiban jelelt eseteket, — megbuktatni a védgáttársulat többségét (mivel a társulat nem az ő kedve szerint restaurált s nem akarja vállalkozók kezeire jütszani a töltés-épitést) és egy kormánybiztos kezeire (valószinüleg Perczel Miklósra gondoltak) juttassák a védgátépités foganatositását: mi soha sem emlitettük volna fel a védgáttársulat keletkezésének metamorphosisait, s befejezett tényeknek tekintvén a védgáttársulat tényleges hatalmi alakulását, alapszabályait tervezeteit, ben a társulatban foglaltunk volna álláspontot, s egyedül a mult évi oktober 10-iki közgyülés állapitmányaiból indulva ki törekedtünk volna, a társulati képviselet jogos, igazságos és méltányos elintézésének az ártéri belvizek műszakilag biztos levezetésének, a fokok mielébbi eltöltésének, az árfejlesztésnek, a védgát kijelelésének, az árterület osztályozásának s e tekintetben a bácsmegyei árterületi községek jogos igényei méltányos alapokon elintézésének, a kisajátitásnak és a védtöltések nem vállalkozók, hanem házi kiépitésének kérdéseit, a társulati pénzügyeket rendezni.

Most azonban, miután a mohácsi birtokosok társszövetségét, melynek képviselete m. évi okt. 10-ig nyilt ellensége volt a társulat törvényellenes alakulásának, alapszabályainak és tervezeteinek s a társulatba csak akkor lépett, midőn jogos követelései nem csak a társulat közgyülése, hanem a legutolsó forum által is visszautasittattak, éppen a fennevezett társulat és védgátalapitó apostolok által a legvakmerőbb módon azzal gyanusittatik; mintha a birtokosok társszövetsége kezdeményezte és hozta volna létre a társulatot és a miniszterileg jóváhagyott védgátot; — felhasználva a Kántz Adolf ur szivességéből nyert, de különben is nyilvánosan tárgyalt és köztudomásu forrásokat és adatokat el kell mondanunk a védgáttársulat fenjellemzett apostolainak m. évi okt. 10-én és azóta viselt dolgait tárgyilagosan körvonalozzuk a társulat keblében és azonkivül a mai napig történteket.

A mult év okt. 10-iki közgyülés rendesen folyt le annak Perczel Miklós által előidézett feloszlásáig. — Mi kik e közleményt tesszük, személyesen jelen voltunk e közgyülésen.

Első tárgy volt a választmánynak a társulati képviselők hatalmazványainak verificatioja iránt beadott véleményes jelentése, s Balogh Károlynak ennek ellenében az alapszabályok 5. 10. 19. és 29. § ainak megváltoztatására, a verificatiónak egyenesen a közgyülés hatáskörébe, s mivel a választmány nem az ujonnan alakult társulat és közgyülés kifolyása, egy 5 tagu bizottsághoz leendő utalására vonatkozó inditványa. — A választmány jelentése elfogadtatott, 140 tag és hatalmazványa verificaltatott, az emlitett inditvány nem levén tárgysorozati renden, érintetlenül hagyatott A mohácsi birtokosok társszövetségének képviselete pedig, mivel nem hozta fel a Szlamay Ignácz által hitelesitett birtokmutatást ezuttal sem igazoltatott, hanem az érintett kimutatás felhozásától lett a további igazolás feltételezve.

Második tárgy volt a mohácsi birtokosok társszövetsége és a szekcsői 436 szigeti birtokos részéről a társulat alakulása, alapszabályai és tervezetei továbbá képviselőjük hatalmazványának verificatiója tárgyában a választmány elutasitó határozatai ellen benyujtott fellebbezéseik, melyek a közgyülés többsége által elutasitólag s a választmány határozatainak jóváhagyásával intéztettek el.

Harmadik tárgy volt az elnöknek és tisztikarnak lemondása s a lemondásoknak a közgyülés általi elfogadása.

Negyedik tárgy volt Stajevits János inditványa, melynek folytán Perczel Miklós ujabban is elnökké választatott.

Ötödik tárgy volt: a védgáttervezeteknek ministeri végleges jóváhagyása iránt érkezett leirat, mely elfogadtatott, a fokoknak még 1878 ban eltöltése, az ártérnek részben határonkint, részben egyenkint osztályozása, a védgátépitésnek házilag leendő foganatositása stb. elrendeltetett.

Hatodik tárgy volt az 1878. okt. 1-ről egész 1879. okt. 1-ig terjedő költségvetés megállapitása. — Előirányozva volt 237,180 ft helybenhagyatott 209,135 ft tehát minden ártérbeli catasteri hold után 5 ft kivetése engedélyeztetett.

Hetedik tárgy volt a számbiráló bizottság megválasztása.

Nyolczadik tárgy volt: a választmány és a tisztikar megválasztása szótöbbséggel. — Választmányi tagok lettek: Rampelt Adolf lovag, Majthényi József báró, Kramolin Emil, Bésán János báró, Hinka László a pécsi püspökség ügyésze, Pyrker, Stajevits Pál, Streicher Henrik, Bárdos István, Freytag Ferencz, Faller János, Pápé Sándor, Király István. Igazgató: Markovits Károly, — titkár és ügyész: Balogh Károly, — pénztárnok: Horváth Antal, — számvevő: Maulicher Ernő, — mérnök: Dr. Calzoni János.

Midőn a választás befejeztetett, Perczel Miklós elnök, ki magas indignatióját már az ötödik tárgy közgyülési állapitmányainál, melyek közé tartozik, hogy a közgyülés többsége házilag rendelte a védgátak kiépitését, mig Perczel ur vállalkozók által szerette volna eszközöltetni, nehezen tudta fékezni, midőn azonban *titkári Leporellója helyett egy „nem Leporello,"* hanem ő méltóságának nem épen legkedvesebb embere választatott (ki utóbb 1878. nov. 10-én szemébe mondá ő méltóságának. és pedig tanu előtt, hogy ő [az ujonnan kinevezett titkár] senki önkénye, hanem törvény, az alapszabályok, a közgyülés és választmány határozatai szerint fogja tisztét viselni) féket vesztett dühvel tört ki és mondott le az elnökségről, ürügyül hozva fel, „hogy a titkárul megválasztott egyénnel méltóságának (?) megsértése nélkül egy asztalnál nem ülhet," — pedig éveken keresztül ült vele mint nyilt és nagyon drága ellenséggel egy asztalnál — és öklével fenyegetve a belyei főherczegi urodatom igazgatóját, s oly dolgokat hányva fel neki, miket ez figyelmére nem méltatott, utána Stajevits Pál, Perczel úrnak ezen uszályhordója lemondva a választmányi tagságról; — a közgyülési terem kiürült.

Meg kell jegyeznünk, hogy Balogh Károly az ujonnan választott titkár és ügyész, jóval a választás előtt elhagyta a gyüléstermet és megválasztása előtt a társulati birtoktöbbség által felhivatván a titkárság és ügyészség elvállalására, midőn ezt a birtokos közönség társszövetsége jelen volt elnökének és több társszövetségi tagnak s ügytársainak beleegyezésével elfogadta, haza eltávozott: — tehát az elnöki botrányos kifakadás alatt távol volt s eként becsületében Perczel Miklós által háta mögött támadtatott meg.

Alig terjedt el hire az elnöki személyeskedő botránynak, láttuk Baloghot, midőn Perczelt szokott lakásán kereste, ki azonban már feltalálható nem volt, s mindnyájan, kik Baloghot közelebbről ismerik örültek, hogy először nem volt a közgyülés befejezése után történteknél jelen, hogy másodszor átalában nem találkozott mindjárt az első benyomások hatása alatt ő méltóságával.

No de mindaz, mi Perczel és Balogh között illetőleg az előbbi által ennek hátamegett történt, m. é. okt. 10-ik és nov. 20-ika közötti időben lovagias uton kiegyenlitetett.

Figyelmeztetjük mégis olvasóinkat, hogy ezen kiegyenlités után m. évi nov. 20-án Perczel Miklós ismét olyasmit tett, mi nem csak a fenebbiek előadását, hanem az e tárgyban később előadandókat is teljesen kimenti és igazolja. — Figyelmeztetjük arra is, hogy Perczel Miklós és Balogh között 1869, különösen pedig 1872. óta politikai okokból igen feszültek voltak a viszonyok, és *a közeledés 1878. aug. és szeptemberben Perczel Miklós részéről történvén,* ez e két hónap alatt többször barátságosan ült Baloghal egy asztalnál, vele magánügyeiben is értekezett, utóbbi időben társulati hivatalosokban levelezett is. A védgáttügyben azonban Balogh állandóan megmaradt a képviseltjei érdekében elfoglalt állásponton, azoknak beleegyezésével lépett m. évi okt. 10-én a társulatba s foglalta el a titkári és ügyészi állást, és mondott le arról, midőn a társulati ügyészséggel f. hó 16-án a kormánybiztos által megkinálttatott.

Röviden fogjuk most elésorolni a társulat kebelében m. évi okt. 10-ike óta előfordultakat.

Midőn a társulat fenállásáért érdeklődő s az árterületnek több mint felét képviselő tagok az látták hogy a társulati működés folytatása, a jkönyv hitelesitése érdekében semmiféle intézkedés nem történt, midőn tudomásukra jutott, hogy Kószits Szilárd volt titkár az október 10-iki közgyülésen törvényesen és szabályszerüen megválasztott és a választmány határozatával felhatalmazott titkárnak még kir. közjegyzői felhivásra sem szolgáltatja ki és adja át a társulat irattárát és pecsétét; az elnök lemondását már komolyan kelle vennünk, s ezen aggodalmukban f. évi okt. 20-án Mohácson a „Kereszt" vendéglőben, Majthényi József báró felhivására a választmány tagjai értekezetre megjelentek, s tekintve azt, hogy az értekezletre megjelentek az ártéri birtok felénél nagyobb részét képviselik, a „Kereszt" vendéglőből átvonultak a társulat rendes helyiségébe s ott választmánynyá alakultak át, Majthényi József bárót ad actum elnökké választották s a f. évi okt. 20-iki választmányi jkv. szerint az elnökválasztási közgyülés határnapját f. évi nov. 14-ikére kitüzték.

E választmányi ülésre adtak be a társulat egykori apostolai egy nyilatkozatot, mely körülbelül úgy hangzott, s melyet a választmányi ülésen jelenvoltaktól tudtunk meg: „Méltóságos báró úr! A mohácsi sziget ármentesitésének általános haszna köz- és magángazdászati szembontbóli czélszerüsége előttünk, tisztelettel alulirottak által már évek előtt felismertetvén, mi voltunk a védgátépités eszméjének első és leghűbb apostolai, mi voltunk ez eszmének oly bajnokai, kiknek a társulat alakitása *létesitése, a kitüzött czél elérése körül a leghevesebb igazságtalanabb megtámadásokkal személyes becsületet sértő rágalmakkal megküzdeni kellett, — midőn azonban az 1878. oktober 10-én tartott társ. közgyülésen azon szomoru tapasztalatot kellett meritenünk, hogy az uradalmak egyesülve eddigi áldozat készségünket**) *teljesen figyelmen kivül hagyva, a községek és kisbirtokosok kárán a vesztére saját előnyük e őtérben kirivó tolása mellett szövetkeznek és az önzetlen***) *munkásságát a közjólét előmozditásában fáradhatlan és ernyedetlen szorgalmát, — tán függetlensége és le nem igázhatása végett, — elölik: igen természetesnek fogja méltóságod tartani, mikép jövőre mi leendünk a védgát eszméjének legnagyobb ellenségei és létesitésének utjában a hol csak lehet akadályokat gördítendünk.* Ezért kijelentjük, hogy méltóságod által összehivott értekezletben részt venni nem akartunk, és minden bármily elhatározás ellen ünnepélyesen tiltakozunk, fogadja egyébiránt méltóságod megkülönböztetett tiszteletünk kifejezését. Dszekcső október 18. 1878. Koszits Szilárd s. k. Freytag Ferencz s. k. Faller János s. k. mint a dszekcsői közbirtokosság megválasztott képviselői. Király István dszekcsői biró."

A jkönyv szerint e választmányi ülésen jelenvoltak az 51,000 c. holdból közel 30,000 c. hold ártéri birtokot és 140 közöl 97 verificált szavazatot képviseltek. Meghiva volt minden választmányi tag, Pápé Sándor urat kivéve, kiről az ujonnan megválasztott titkár, ki a választásnál nem volt jelen, s ekként nem tudta, hogy igazolt tagja-e a társulatnak, meglett-e a választmányba is választva?

A nov. 14-iki rend. közgyülésre meg volt hiva egyénenkint a társulatnak minden és 140 igazolt tagja és képviselője, s a közgyülés hirlapilag is kihirdettetett. — Megemlitjük azt is, hogy Perczel Miklós úr még a nov. 14-iki közgyülés előtt jelentette ki nov. 10-én, hogy a hozzá intézett felkérés folytán, ha megválasztatik, az elnökséget elfogadja.

E közgyülésen is képviselve volt az ártérből 34,000 cat. hold és 98 szavazat.

A közgyülésen B. Majthényi József az elnök választás eszközlése czéljából az elnökség ideiglenes vezetésével megbizatván, Perczel Miklós ur eddigi elnök egyhangulag választatott meg elnöknek s erről a jkv. átadásával ugyanazon napon értesittetett.

Perczel Miklós úr azonban, miként hivatalos levelei igazolják, m. évi nov. 14. elfogadta, nov. 15-én ismét nem fogadta el az elnökséget, — hanem m. évi nov. 20-án a társulatot beperelte, 23-án a társulat pénztárát ingóságait biróilag lezáratta, helyiségét lepecsételtette. — Mindezen támadások ellen a társulat, mely a Perczel Miklós által negotiált 6000 ftra még m. évi april 9-én teljes fedezetet nyujtott, érvényesitette a jogorvoslatokat.

Erről Majthényi József báró tudósitatván, mint ideiglenes elnök, miután az elnökválasztás, melynek eszközlése czéljából az elnökség vezetésével megbizatott, befejezettnek nem tekinthetett; folytatólagos elnökválasztás, a f. évi okt. 10-iki közgyülés jkvének hitelesitése s némely időközben felmerült ügyek tárgyalása végett f. évi decz. 14-én megtartandó rendkivüli közgyülésre összehivta az igazolt társulati tagokat.

Ezen közgyülés azonban, miként a jkvből kitetszik — miután ideigl. elnök akadályozása indokából helyettes elnököt választott, — mután helyettes elnök megválasztása után kitünt, hogy az árterület felének képviselete hiányából nem határozatképes, az alapszabályok 19. § ához képest megbizta helyettes elnököt, hogy a választmány által egy ujabbi folytatólagos rendkivüli közgyülésre oly hozzáadással tüzzön határnapot, hogy a közgyülésen tekintet nélkül a jelenlevők által képviselt árterület mennyiségére, jogérvényes határozatok fognak hozatni, minden további határozás nélkül feloszlott.

Ezek folytán helyettes elnök a folytatólagos rendkivüli közgyülés határnapjának kitüzése és a tárgysorozat megállapitása czéljából megtartandó választmányi ülésre kitüzte f. évi decz. 23-át.

E választmányi ülés szintén nem levén határozatképes, további intézkedésig feloszlott, annálfogva is, mert tudomására jutott a megjelent választmányi tagoknak, hogy a ministerium valószinüen a védgáttervezetek és a védgátépités ellen Mohácson és Szekcsőn előfordult és nagydimensiókat öltött s az ugynevezett apostolok agitatiói folytán kormánybiztost nevezett.

A társulat tehát meggyőződésünk szerint a m. é. okt. közgyülés határozataiban a kormánybiztos kinevezéseig létezett, mert volt ideiglenes elnöke, — létjogáról nem mondott le, mert elismertetett, *védekezni egykor jól fizetett tisztjének hálátlan fondorkodásai ellen, méltóságán alólinak tartja* s nyugodtan várja be azon kormánybiztost kinek kiküldését nem ő (a társulat többsége) hanem annak elnöke, titkára, egy fondorkodó kisebbség — (de semmi esetre sem a bácsmegyei ártéri községek és a kaocsai uradalom, mert ezek állandóan és következetesen mindenkor tagadták a társulat-alakulás törvényességét, annak létjogát) provocálta.

Visszatérünk most Perczel Miklós úrnak a társulat ellen inditott perére biztositási végrehajtást szorgalmazó és nyert kérvényeinek, a kereset veszélyezésének igazolása alapjául felhozott állitólagos okirat jellemzésére megtesszük majd a conclusiót.

Mohács 1879 január 17-én

Perczel Miklós, mint védgáttársulati elnök az 1878 április 9-iki közgyülés előtt Goócs és Kószicscsal 6000 ft. kölcsönt negotiált a társulat részére. Volt-e arra megbizása, nem tudjuk, — annyi bizonyos hogy a mult évi április 9-iki még a régi törvényellenes alapon szervezett közgyülés 2. sz. alatti határozatában, ezen 6000 frtért egyetemleges szavatosságot vállalt, de egyszersmind fedezetet is szolgáltatott, midőn az ármentesitendő terület minden holdja után 25 krt, tehát 12750 frtnak kivetését és beszedését engedélyezte és behajtatni rendelte, indokul felhozván, hogy szabadulni akar a kölcsön 12 % kamataitól. —

Ennek daczára, midőn Perczel m. évi okt. 10-én az elnökségről először lemondott, midőn az elnökséget m. évi nov. 14-kén ismét elfogadta, de nov. 15-én más napon ismét lemondott, nov. 20-án Reményi Antal a Ferencz-csatorna részvénytársulat jogtanácsosa és védgáttársulati tag személyében, $^{9827}/_{878}$ sz. alatti keresettel a védgáttársulatot, ezen 6000 frtért, a pécsi kir. törvényszék előtt beperelte, s ugyanazon napon ^{9228}/p. sz. alatt a társulat ingóságaira, pénzköveteléseire s összes vagyonára biztositási végrehajtásért folyamodott.

A követelése veszélyezését a m. évi okt. 10-iki ismeretes közgyülésnek mai napig *soha sem hitelesitett,* de Perczel által jkvi kivonatban felhozott *állitólagos határozatával kisérelte meg bebizonyitni* melyet biztosit. végr. kérvényéhez E. alá csatolt be.

A pécsi kir. tszék (állván egy elnökből s ha jól emlékszünk Bogyay és Kisfaludy Imre tagokból) Bogyay tszéki biró előadására, jóllehet a keresetből, a végrehajtási kérvényből és a C. alatti april 9-iki társulati közgyülés 2. sz. alatti becsatolt határozatából tisztán és világosan látta: miszerint a társulat nem állott váltó nexusban azon takarékpénztáraknál, melyeknél Perczel a 6000 frtot negotiálta, láthatta és tudhatta, hogy a védgáttársulat ugyanazon határozatban Perczelnek fedezetet is nyujtott, — jóllehet az E. alatti állitólagos jkvi kivonati határozatból, (mely maig sem lőn hitelesitve, mely határozatnak tartalma a sértésen kivül tendentiosus rágalmat is tartalmaz, amely rágalmakat maga Perczel visszavont okt. 10 és nov. 14 ike közötti időközben) meglehetett győződnie, hogy az minden hitelességet nélkülöz, mintán önmagában e határozati tervezetben szóról-szóra ez áll: *„ilyképen az egész közgyülés további intézkedés vagy határozás nélkül el- és szétoszlott."* — A követelést valódinak, a veszélyeztetés valószinüségét igazoltnak mondotta ki, s a bizt. végrehajtást elrendelte, s azt m. évi novb. 23-án a gáttársulat összes vagyonának, sőt hivatalos helyiségének lezároltatásával foganatositotta is.

Kérjük ezen tételekre a legkiválóbb figyelmet:

A gáttársulat ideiglenes elnöksége ügyésze által semmiséget panaszlott s kifogásokat nyujtott be, az előbbi még nem intéztetett el, az utóbbi Perczel részéről védekezés elmulasztásával f. hó 10-kén betárgyaltatott.

Ebből most levonjuk a jellemző mozzanatokat.

Perczel felperesi állitásai szerint a gáttársulat el- és feloszlott, tehát nem létezett — hogyan és miként lehetett azt perbe idézni? hogyan és miként lehetett ellene bizt. végrehajtást elrendelni és foganatositani? nyomozni nem akarjuk.

Perczel volt, ki a társulati elnökségről, melynek kezeiben volt az adott fedezet, kétszer lemondott. Ő volt, ki a társulatot azon bonyodalmaknak tette ki, melyeket a kormánybiztos kiküldésének ürügyeül használtatott fel.

Perczelnek minorum gentium kisebbségi emberei, uszályhordói, megbuktatással fenyegették a társulatot (fennebb közöltük Koszits és társainak levelét) Koszits feladással és vizsgálattal fenyegette a gáttársulat közszeretet és közbecsülésben álló ideiglenes elnökét (ha tagadja, reprodukáljuk M. J. báróhoz intézett levelét) *ezen kisebbség emberei bujtogatták Szekcsőn és Mohácson is a szigeti birtokosokból álló népet a társulat és tervezetei ellen,* (ők, kik alapitói és apostolai voltak e társulatnak és védgáttervezeteinek!) s midőn körmönfont agitatióikkal megcsinálták a kis és közép töltések melletti mozgalmat, s a jó szekcsőiek hozzá fogtak a kis töltés épitéséhez, melynek folytatását az alispán m. évi deczemberben letiltotta, de Freytag jegyző a tilalmat csak január 12-kén hirdette ki; denuntiálták a társulatot a közlekedési ministernél, kormánybiztost kértek kiküldetni s azt el is nyerték Dárday Sándor, egy volt jogtudományi lap szerkesztőjének, most épen Mohács választó kerületi országos képviselőjének általuk óhajtott személyében.

De a legjellemzőbb mozzanat az, hogy ugyanazon Perczel Miklós, ki mult évi október 10-ike és nov. 14-ike közötti időközben mindazon az oct. 10-iki társulati közgyülésen Balogh ellen nem szembe, hanem háta mögött mondott rágalmakat Simonfay János pécsi ügyvéd és volt országgyülési képviselő és Haksch Emil ügyvéd és a „Pécsi Figyelő" szerkesztője előtt, midőn ezek tőle Balogh nevében elégtételt követeltek, *visszavonta;* — a biztositási végrehajtási fenemlitett ^{9828}/p. sz. alatti kérvényhez E. alá csatolt állitólagos, de nem valódi jkvi kivonatban pedig ujolag ismét felhányta éspedig biróság előtt, tehát nyilvánosan ismételte.

Perczel Miklós urnak ezen eljárása, melyet czimezni nem akarunk, de lovagiasnak semmi esetre sem tarthatunk, szolgáltatott okot, hogy e kellemetlen esetet felemlitettük.

Különben elmondhatjuk Baloghra nézve Senecával: „non refert, quam multa in illum conjiciantur tela, cum sit nulli penetrabilis."

Annyi bizonyos: az igazságtalanok első fegyvere a rágalom! Calumniari audacter etc. . . a Pasquile-ig, miben Goócs és társai eddig oly jól remekeltek!

És ez, valamint őszinte és osztatlan becsülésünk, a megsértett és a hatalom szolgái részéről üldözött, de semmi tekintetben ez előtt meg nem rendült férfiunak,

*] Évenkint 2400 frt fizetést húzott s más egyebet a titkár ur.

**] P. o. Szép évi fizetése mellett, midőn titkár úr szürét a társulat kitette, a társulatot elárulta, denuncialta s kormánybiztost hozott nyakára.

ki csak a mi jogainkért küzdött önzetlenül, mert ezért őtet mindeddig a jogaikban sértett mohácsi birtokosok társszövetsége semmivel sem jutalmazta, — ki azon megtiszteltetést, melyben őt a társulat többsége részesité nem kereste s még azt is egyedül képviseltjei beleegyezésével fogadta el, — ki ezen személye ellen intézett nemtelen bántalmakra soha okot nem adott, teljes elégtételül szolgálhat.

És most áttérünk a margitszigeti védgátügy legközelebbi és jelen állapotainak vázlatára. —

Dárday a kormánybiztos f. hó 17-ikére egybehivta a társulati érdekelteket egy Mohácson megtartott értekezletre, sőt meghitt olyanokat is, kik sem a törvény, sem az alapszabályok szerint érdekelteknek nem tekinthetők.

Meghivta különösen mindazokat, kiknek 140 szavazatuk a m. évi október 10-iki közgyülésen részint mint birtokosoké, részint mint birtokosok képviselőivé igazoltattak.

Igen, de az október 10-iki közgyülés jkve és határozatai nem lettek hitelesitve, tehát nagyon természetes, hogy ezen szavazatok képviselői nem képviselhetik jogosan az ártéri választó birtokosok érdekeit, azaz: tény, hogy a mult évi október 10-én ujonnan megalakult gáttársulat nem létezik s Dárday kormánybiztos ur nem az ártérület valódi és igazolt képviseletével conferál.

A mohácsi birtokosok társszövetségének és egyuttal még egy csoportnak képviselője a conferentiában nem vett részt, s igy arról, hogy a kormánybiztos ur minő elhatározását méltóztatott manifestálni az értekezlet előtt, ninesen tudomásunk, de minket, miután a kormánybiztos kiküldetése nem lehetett óhajtásunk, mert többi között nem fekhetett érdekünkben a kormánybiztossággal járó évi négy vagy ötezer forint fizetéssel terhelni az ártéri birtokosokat, nem fekszik érdekünkben a kormánybiztosi igazgató, titkár, ügyész, számvevő, mérnök, hivatal szolga fizetését az okt. 10-iki állapitmányok ellenében felemelni, az okt. 10-iki leszállitott költségvetésen, a töltések házilag leendő megépitésére nézve hozott határozaton változtatni stb. nem is érdekel.

Ha megilleti a kormányt azon hatalom, hogy rólunk, nélkülünk róhat reánk vagy közel 1 millióba kerülő vállalatot, — ha érvényesen mondhatja ki azt, miszerint védgátépités kérdésében (mely tisztán magánjogi) urbéri választmányok, közbirtokossági választmányok s nem azoknak közgyülései képviselhetik jogosan az ártéri magánbirtokosokat, — hogy ezen választmányoknál helyesli a közvetett választást, de midőn a mohácsi birtokosok törvényesen és a magánjog alapján alakult társszövetségének képviseletét azért utasitja vissza, mivel az közvetett választás utján jött létre, — ha átveheti a m. évi okt. 10-én ujonnan megalakult, de mivel határozatai nem hitelesittettek, sem jogilag, sem tényleg nem létező védgáttársulatnak teendőit csupán azon okból, mert a miniszterium jóváhagyott alapszabályokat, társulatot, tervezeteket; akkor az emlitett társszövetség képviselete nem érintkezhetik többé kormánybiztossal, hanem akkor más törvényes utakon kell orvoslást kisérelni. Addig pedig némán ugyan, de még se tétlenül nézni azt: hogy mit tesz Dárday ur az ő Perczel, Stájevits Pál és János, Szlamay, Goócs, Freytag egykori kortespajtásaival, még se tétlenül engedni, hogy egy védgátépités kérdése politikai kérdéssé fajuljon.

És épen azért elmondjuk mindazt is, minő jogsértő lélekismeretlenséggel vezettetett a közlekedési miniszter ur tévutra, a m. évi okt. 10-iki társulati választásokra nézve Kószits és társai által.

Az mondatik ugyanis, hogy az okt. 10-iki közgyülés, midőn tekintet nélkül a társulati alapszabályok 21 ik §. b) pontjában foglalt rendelkezésre, a tisztikar elbocsátása nélkül, az egyes tisztviselői állásokat ujabb választás utján más egyének által töltötte be, átlépte jogkörét.

Ez azok részéről, kik igy informálták a közlekedési minisztert, vakmerő, az igazsággal és tényekkel ellenkező ráfogás, hazugság.

Perczel Miklos m. évi oktober 10-én maga és a tisztikar nevében önként mondott le, e lemondást a tisztikar nem kifogásolta, ellene még Kószits sem szólalt fel, a közgyülés pedig a lemondást elfogadta, s belebocsátkozott a választásba.

Tehát nem igaz, hogy a közgyülés átlépte jogkörét, mert az elnök és a tisztikar a társulat ujabb alakulása folytán lemondván, kénytelen volt elnököt és tisztikart választani.

Dárday kormánybiztos azon állitása sem igaz tehát, melyet e napokban tett: „hogy ő a m. évi deczember végén, vagy f. évi január elején vezetésére bizott társulatnál két rendbeli tisztviselői kart találván, a közlekedési miniszter f. évi jan. 14-én 18722/878 sz. alatt hozzá intézett rendeletéénél fogva a f. hó 17-én Mohácson tartott értekezleten mindkét rendbeli tisztviselői kart állásától felmentvén, jogánál fogva Koszits Szilárdot és társait (kortespajtásait) nevezte ki“, —

mert jogosan és törvényszerüen csak az okt. 10-én választott tisztikar létezett, miután az okt. 10-iki előtti önkényt lemondott;

mert Baloghot titkári és ügyészi állomásától nem menthette fel, mert arról már a conferentia előtt lemondott Dárday ur megbizottjának f. évi január 16-án, kit Dárday ur Baloghhoz küldött, hogy őt a társulati ügyészség elvállalására felhivja, mit Balogh azzal utasitott vissza, hogy magától a jelen kormánytól sem fogad el kinevezéstől függő hivatalt, annál kevésbé fogad el olyant ugyanezen kormánynak kinevezett biztosától, sőt lemondott az által is, mert Dárday meghivására m. hó 16-án nem jelent meg annál, sem más nap a conferentián.

Ex hoc uno disce omnes!

Jogsértő machinátiók által s a hatalmi ténykedések hosszu láncolatával jött létre és alakult a társulat — ily eszközökkel és utakon került a kormánybiztos kezeibe.

Perczel Miklós társulati elnök kezdette az elnökségről való botrányos lemondásával a társulat vagyis inkább a jogaikban elnyomott ártéri birtokosok többsége ellen a kárhozatos actiót, — Kószitsnak megszokott ármányaival sikerült azt a miniszternél, ki leste az alkalmat, keresztülvinni, még azt Dárday ur talán betetőzné, ha a Tisza-kormány még sokáig uralkodhatnék, — de a reactió sem fog elmaradni.

El fog jönni a számadás napja s mi addig redületlenül fogjuk megállani helyünket a törvény alapján.

Wir sitzen am Ufer und warten auf Wind.

Még egy nyilt titkot is feltárunk a nagy közönség előtt. Olvastuk azt a Ferencz csatorna részvénytársulatnak a 87⅝ évi országgyülés mult évi julius havában tartott egyik ülésén kiosztott igazgatósági manifestumából. Kezünkben van!

Ebben előadatik, hogy a részvénytársulat annak idejében a Baja-bezdáni tápcsatorna tervezetébe ezen csatorna védtöltéseinek költségvetését is, — ezeket azonban az akkori közlekedési miniszterium törölte, azt helyezvén kilátásba, hogy majd meg fogja ő épittetni a mohácsi-margitszigeti ártér birtokosai által a nagy Duna balpartján a védtöltéseket, melyek azután megvédendik a tápcsatornát is.

Azonban a miniszterium a margitszigeti védgáttársulatot 1875-ben a baranyai főispán által, a szekcsői szolgálatkész falusi notárius által, és a mohácsi urbéri választmány néhány érdekbe vont tagja Goócs és Stajevics által meginditotta ugyan, de megalakitni nem volt képes.

Közbejött az 1876. évi árviz s 600,000 frtnyi kárt tett a baja-bezdáni tápcsatornán s ezzel összefüggő müveken, s talán magányosoknak is.

Megjegyezzük, hogy ezen kárt — az emlitett emlékirat szerint — maga a kormány becsültette meg.

Az egészből pedig az a tanulság: hogy a margitszigeti védgáttársulat oly igen erőszakolt megalakitása, a védgátak kiépitése nem országos, nem is épen helyi érdek; hanem a kormány müve, melyet most már a Ferencz-csatorna-társulat is szorongat az ő teljesen jogos kártéritési követeléseivel, még a parlamentben is emlékedhetik vihar, — mely a 600,000 frtnyi kárért a miniszterium feje felé zudulhat.

Ez tehát a kormánybiztos kiküldetésének nyitja.

Annak meg, hogy miért lőn épen Dárday Sándor ur, ki a töltésépitéshez annyit ért, mint hajdu a harangöntéshez, kiküldve, megint az a származása; mert kormánybiztost Perczel Miklós provocált, Kószits Szilárd az ő titkára kért, denuntiálva a társulatot — ezen Kószits Szilárd és társai pedig Dárdaynak kortespajtásai.

Mindezek után visszatérünk annak megbirálására, vajjon minő viszonyban áll a kérdésbeli védgátba befektetendő magán tőke azon haszonnal, melyet a védgátak által megvédendő árterület fog közgazdászati tekintetben az egyéni birtokosnak és a közállamnak nyujtani? És itt meg kell jegyeznünk, hogy ezen kérdésbeli ármentesitési vállalattól az állam még azon 10000 frt előlegezést is megtagadta, melyet tőle a társulat kért, s hogy ezen egész inproductiv vállalatot az érdekeltek magány tőkéiből akarja létrehozni, — holott a vállalatot saját mulasztásainak takargatása czéljából nem az ártéri birtokosok független tényezői akarják, hanem maga a kormány erőszakolja — egy Kószits meg Dárday által — az ártéri birtokosokra, — holott p. o. a tiszai töltések biztossága érdekében maga az állam közel 6 millió frtot költött a Tisza-szabályozásra, — mig a margit-szigeti s egyátalában a dunai folyamszabályozásra, s különösen a margitszigeti védmüvek biztositása által igényelt szabályozási müveletekre egy fillért sem kötelez, egy fillért sem ad, sőt a baja-bezdáni tápcsartorna megépitésénél teljesen elzárta a margitszigeti belvizek természetes régi lefolyását, minek következése, hogy 1876 óta a Margitasziget nagy része viz alatt áll, az adónak és az adóalapnak érzékeny kárositásával.

Nyiltan és jól meggondolva állitjuk: hogy a mohácsi margitaszigeti védgát épitése inproductiv vállalat az államra, és nem reproductiv befektetés az ártéri birtokosokra nézve.

Mély, orvosolhatlan bonyodalmakat idézett elő az ország háztartásában a vasutakra forditott drága idegen tőkék befektetése, — azt kétségbeejtőleg igazolják az országos költségvetések évi deficitjei.

Magyarországban van müvelés alá fogható kész föld elég, de nincs tőke és iparos gazdászi munkás kéz.

Azon drága tőke tehát, melyet idegen hitel nyujt alig fog az államnak productiv, még kevésbbé az érdekbe vont magánbirtokosnak reproductiv jövedelmező forrást nyitni, akár országos, akár magán tőkeképzést, pénzügyi emelkedést biztositni.

Hanem igen is megakasztja különösen Mohácsot culturalis emelkedésében, akár ha három év alatt kiszivattyuzza tőkéerejéig, akár ha egy drága kölesön magas kamatai és 32 évi törlesztése mellett fizet majdnem mégegyszer annyit.

A költségtervezet szerint, melyben pedig a tisztikar fizetései és a fentartás évi költségei ninesenek tőkésitve, 781,225 frt 33 krban van a ministerileg jóváhagyott tervezet foganatositása felvéve, holott alig szenved kétséget, hogy belekerül 1,000,000 ftba

ha a gát kiépül, hogy magát a város a végpusztulástól megmentse, kikell épitnie város melléki töltéseit, melyek 60,000 frttal vannak előirányozva 60,000 frt

és védtöltéses csatornát kell épitnie a lanesuki vizek levezetésére, mi ismét belekerül 42,000 frt

Összesen 1,102,000 frt

Hát mennyibe fog még kerülni az ártéri szigeti, fenék- hó- eső és egyéb a baja-bezdáni csatorna megépitése folytán természetes régi lefolyásukban teljesen megakadályozott belvizeknek levezetése?

Ki saját olcsó tőkéjét fekteti be, mint a bellyei főherczegi uradalom és 100 kis birtokos közül 5%; annál lehet tőke reproductió, — de a veradó tőkéje; a nép zömé, melynek ármentesitett birtoka adósságokkal van terhelve, el fog veszni és nem fogja elviselhetni az ártér minden holdjára eső 16 egész 17 ft gátépitési költség fizetését.

„Eine jede wirtschaftliche Anlage ist nur dann richtig, wenn sie ihr Kapital wieder erzeugt,“ — mondja egy hirneves államgazdász. Ezt pedig a Margitasziget ármentesitésébe fektetendő roppant tőke befektetésből várni nem lehet.

Apróbb részletekbe nem bocsátkozunk.

Tegyen Péchy Tamás ő excellentiája, mit tenni akar, — ami jogos igényeink elnyomattak ugyan, de mi a törvény korlátain tul még sem megyünk, hazafiságból nem megyünk ovatosságból, de jó lélekkel merjük tanácsolni: maradjon a törvény alapján, rehabilitálja magát, a saját és jól fizetett tisztviselői által nem a legtisztességesebb emberek által és utakon kijátszott társulatot, kivánva:

„Ne poenas Nemesis reposcat,
Est vehemens Dea; laedere hanc caveto!“

K. és K.
a mohácsi birtokosok társszövetségének tudósitói.

A hagyatéki ügyekben.

A semmitőszék e napokban érdekes ülést tartott. Az országbiró elnökölt s részt vett az ülésben a semmitőszék minden birája.

A tanácskozás tárgyát bizonyos Reichbauer féle hagyatéki ügy képezte, melyben a pesti törvényszék és a fővárosi árvaszék között illetékességi összeütközés merült föl miután az emlitett hagyaték átadása iránt intézkedni mindakét hatóság igényelte a jogosultságot.

Az ügyben a semmitőszéki teljes tanácsülés a következő elvi jelentőségü határozatot hozta:

„Az 1877. XX. t. c. 243. §. által a gyámhatóságok elé utasitott öröködési ügyekben, midőn az örökösödésre hivatott személyek, vagy azok egy része apai hatalom, gyámság vagy gondnokság alatt áll, az átadási végzés hozatalára akkor is, ha a hagyaték ingatlan javakból áll, nem a hagyatéki bíróság, hanem a gyámhatóság illetékes.“

Megjegyzendő, hogy a törvényszék éppen azon alapon igényelte a kiadás jogát a maga számára, mert a hagyatékhoz ingatlan javak is tartoztak.

A nagyharsányi bortermelők egyletének ideiglenes alapszabályai.

1. Az egylet czime: „Nagyharsányi bortermelők egylete.“

2. Az egylet czélja: A nagyharsányi vörös bor jó hirnevét a kereskedelmi piaczokon megalapitani, e végre a pinczeegylet borait központi kezeléssel keresett czikké tenni, s ezáltal ugy a pinczegazdászatot, mint a nemesebb szőlőtermelést előmozditani.

3. E czélra alulirottak hat évre társaságot alapitanak, egyforma betéttel s hat év mulva a nyeremény közös felosztásával.

4. Minden egyleti tag alaptőke gyanánt az egylet beállásakor 283 liter bort termesztményben hordóval együtt egyszer mindenkorra a központ pinczéjébe betenni s hat évig az egylet rendelkezése alá adni köteleztetik.

5. A borok elhelyezése s központi kezelése czéljából központ pinczehelyiség béreltetik.

6. A borok értékének s az egylet hitelének emelése czéljából a betett bor részvények nagy kádakban egyeztetendők s azután hordókba lefejtendők.

7. Az egylet minden kiadásai a betéti tőke pénztárjövedelmeiből, szükség esetén annak tőkéjéből fedeztetnek.

8. Minden egyleti tagnak eladandó bor mennyisége összeiratván, megbiráltatik s osztályoztatik s ha az egylet firmája alatt eladatik, a társaság az eladóval szabad alkura lép.

9. A társaság mindaddig mig egyleti tagoktól vásárolhat, más helyen és másoktól bort nem vásároland.

10. Az egyletbe belépés határidejéül bezárólag folyó évi deczember 31-ke kitüzetik, az azontúl belépni kivánók az egylet általános szavazattöbbségével megállapitandó feltételek mellett vétetnek fel.

11. Minthogy a hordók nem egyformák a mely egyleti tag 283 literen felül teszi be illetékét, annak a többlet az első eladáskor visszatérittetik, ellenben a ki a kiszabott illetéknél kevesebbet tett be, az a hiányt köteles után pótolni.

12. Az egylet egyik főtörekvése leend a Siklóson vagy vidékén Villányban és az alsó baranyai hegyvidéken netalán alakulandó pinczeegyletekkel érdek és kereskedési szövetségbe lépni, s ha a baranyamegyei központi gazdasági egyesület a bortermelés ügyét központi vezetése alá veendi vele szervi összeköttetésbe jutni.

13. E czélból az egyleti üzlet kedvező gyarapodása esetében boraink sikeresebb eladása tekintetéből Villányban egy központ pinczét vagy esetleg borminta raktárt felállitani szintén hivatásának ismerendi az egylet.

14. A pinczegazdászat emelésére nézve, mihelyt egyletünk pénztára megengedi, egy helybeli ifjúnak a budapesti országos vinczellér képezdében leendő kitanittatását eszközlendi.

15. A központ pinczeberendezésére nézve pénztárunk viszonyaihoz mérve, minden legszükségesebb pinczefelszerelési eszközöket megszerzendi.

16. Az egylet élén áll a tisztikar u. m. elnök, igazgató, jegyző, pénztárnok, két pinczegazda és két ellenőr. Kik a fentebbi pontok értelmében intézkednek, eljárnak, s minden eljárásukról az egyletnek felelősek.

17. Tömeges megrendeléseknél s eladásoknál az egylet minden tagja közgyülésre meghivandó, melyen azonban a jelenlévők szótöbbséggel határoznak; kisebb eladásokat ötven akóig (30 hectoliterig) a tisztikar közvetit, melyről a közgyülésnek felelni tartozik. A közgyülést, az elnök, ennek akadályoztatása esetén az igazgató mindannyiszor, a hányszor a szükség kivánja, egybehivja, a gyülésen elnököl a végzéseket kimondja, jegyzőkönyvbe veteti s felelőség mellett végrehajtja, a pénztárnoki számadásokat minden hónap végén megvizsgálja s azokról a közgyülésnek jelentést tesz. Az egylet pecsétjét gondviselése alatt tartja s csak egyedül egyleti czélokra használhatja.

18. Minden a tisztikart illető további kötelességek, valamint az egylet érdekeit közelebbről illető intézkedések azon időre tartatnak fent, mikoron az egylet rendes alapszabályokat kidolgozván, azokat a magas kormány megerősitő záradékával ellátja, illetőleg nyilvánossá válaud.

Kelt Nagyharsány, okt. 20. 1878.

Zágonyi György, népbanitó,
a bortermelők egyletének igazgatója.

Törvényszéki Csarnok.

Erdős Éva és társai felperesnek, Erdős Zsuzsa és férje alperesek ellen lefolyt örökösödési pere. — Dobszay István pécsi lakós felperesnek Zsolnay Vilmos alperes ellen 515 frt. és járulékai iránt lefolyt pere.

Büntető. február 12-én Kovácsevics Milos és társai bolmányi lakósok elleni bünügyben Curia mint legfőbb itélő széki itélet hirdetés. Dömötör István kopácsi lakós elleni ember ölési büntettel vádolt bünügyben végtárgyalás. — Lucz József és társai elleni birói zártöréssel vádolt bünügyben végtárgyalás. február 14-én Tóth József elleni ember ölési büntettel vádolt bünügyben végtárgyalás. — Szöllősi Pál és társai mohácsi lakósok lakósok elleni bünügyben végtárgyalás. — özv. Vörös Mihályné és Mayer Rozália elleni bünügyben végtárgyalás.

Különfélék.

— *Baranyamegye bizottsága f. hó* 10-én délelőtti 10 órakor a megyei teremben rendes évnegyedes közgyülést tart.

— *A pécsi jótékony nőegylet már* szétküldte meghivását a legközelebb megnyitandó gyermekkert és ezzel összekötött helyiségek felszerelésére szükséges költségek némi pótlására február 24-én a „Hattyu“ és „Casino“ egyesitett helyiségeiben rendezendő tánczvigalommal egybekötött közvacsorára. — A mennyiben egyesek, kik arra igényt tartanak, ily meghivást a bizottmány elnézéséből, vagy bármi okból nem nyertek volna, kéretnek, hogy ebbéli kivánságukat a rendező bizottság elnöke Haksch Emilné egyleti alelnöknőnek (ferenczieek utczája 22. sz.) tudtára adják, mire a meghivónak megküldése iránt azonnal intézkedés fog tétetni.

— *A szinügyi bizottság szinházi alap*tőkéjének növelésére, 1879. évi február hó 17-én fényes álarczos tánczestélyt rendez a pécsi szinház helyiségében, melyre a t. cz. közönség tisztelettel meghivatik. A páholyok Schapringer Mór ur, mint egyleti pénztárnoknál, belépti-jegyek a bál napján a szinházi pénztárnál kaphatók. Kezdete 8 órakor.

— *Herczenberger-bál. Ma tartja köz*kedveltségnek örvendő tánczmüvészünk még minden évben jól sikerült bálját a hattyu teremben. Mi, kik ismerjük a tánczmüvész ur széleskörü ismeretségét, igen látogatottnak és kedélyesnek igérjük e tánczestélyt. Kivánjuk, hogy ugy legyen. Belépti dij személyenkint 1 frt 50 kr. Családjegy egyszemélyre 1 frt 20 kr.

— *Vasadi Balogh Lajos gyurói ref.* lelkész lapunk külmunkatársa sárkereszturi lelkészszé választatott meg. Őszinte örömmel üdvözöljük az igaz szabadelvüség e tevékeny hü harczosát emberbaráti hasznos működésének uj szinterén és szerencsét kivánunk a sárkereszturiaknak választásukhoz.

— *Kiigazitás. A pécsi jogacad. se*gélyegylet javára történt ajándékozások felsorolásával Dr. Hölbling Miksa ur által adott 5 frt kimaradván, azt ezennel nyugtatjuk. — Utólag ajándékozott a jogász segélyegylet javára D. J. ur 2 frtot, mit ezennel köszönettel nyugtatunk.

— *A baranyamegyei gazd. egyesület* ez évi rendes közgyülését f. február hó 10-én délután 3 órakor a megyeház nagy termében tartandja. Tárgyak: 1. Jelentés az évi müködés és az egyesület állapotáról. — 2. A pénztári számodásokat vizsgáló bizottság jelentése. — 3. Miniszteri leiratok. — 4. A községi faiskola kezelője jutalmazása. — 5. Inditványok. Kelt Pécsett 1879. február 4-én Az egyesület elnöksége.

— *Polcz ezredes az 52-ik gyalog ezred* parancsnokáról azon adomát irja a „P. N.“ hogy Szerajevó bevétele után egy sokat emlegetett táborok azt mondá Polcz ezredesnek: Ezredes úr, az ön ezrede kitünően viselte magát, gratulálok önnek annál is inkább, mert az ezred szláv ajkú. — Polcz a kegyes megszólitásra igy felelt: „Kegyelmes uram az én ezredemben van 59% magyar, 30% német, das übrige ist Schmarn.“ — Mi ugyan erősen kételkedünk abban, hogy a derék Polcz ezredes városunk legifjabb diszpolgára igy felelt volna szláv tábornokjának, de az igazsághoz hiven constatalnunk kell, hogy Szerajevot bevett 52-ik sorezredben még 11% szlávajkn legénység sem volt található, mert ezeket nem tudjuk felsőbb rendeletből-e, vagy az illetők saját belátásuk folytán nem szokták a sorezredbe osztani, hanem a tartalékezredbe. — A szlávajkuak egy jó adag németajkuakkal azon előnyben részesitetnek, hogy otthon t. i. városunkban szolgálják le a három évet, mig a magyarajkuakat elvitték távol garnizonokba Dalmátiába, Trieszt, Görz es legujabban Bécsbe.

— *Beküldetett. A kir. törvényszék a*pácza utczai bérhelyiségének utczai fedélzetéről az eső- és hóviz csak ugy dül az ott járók-kelők nyakába, — pedig naponként nagyszámú közönség tesz kéj- és kényszer sétát arra felé. A háztulajdonos ur talán kiszorithatna nehány forintot fedélcsatornára, ezt a házbér-jövedelemből is, mi szép összegre megy, meglehetne tenni, különben is: Es trifft keinen Armen. Reméljük meg is fog azonnal történni. —

— *Ma és holnap ismételten előadatik* szinházunkban „Egy katona története.“ Eltekintve attól, hogy e darab a legujabbak közé tartozik és nálunk most kerül először szinre, — méltán megérdemli e jeles mü, hogy minél számosabb közönség élvezze már csak azért is, mert a mint a fővárosi lapokban volt alkalmunk a darab birálatát olvasni, az minden tekintetben megfelel egy müértő közönség igényeinek.

— *A kornevilli harangok nálunk is* nemsokára megszólalnak. Csóka Sándor szinigazgató ur 185 frt jogdij áron szerezte meg e darabot és mi tudva azt, hogy a közönség ugy is ismeri hirből, sőt volt alkalma dallamokat is hallani e jeles darab zenejéből — nem is igen tartjuk szükségesnek azt még csak ajánlani sem, mivel a nélkül is telt ház előtt fognak a kornevilli harangok megszólalni.

— *A kis Tolnay Juliskának február* hó 15-én jutalom játéka lesz. A kedves kis gyermek a ki szép szavalata által több izben megnyerte a közönség tetszését saját kezüleg irt következő levelet küldte szerkesztőségünkhöz: Tekintetes szerkesztő úr! Egy nagy szivességre vagyok bátor felkérni. Ugyan is — Szüleim növeldébe akarnak adni és miután kevés pénzük van megkértem Csóka bácsit lenne szive egy jutalom játékot adni, és ő ezt meg is tette. Kérem tehát Szerkesztő urat az ujságában emlitse meg, hogy sok közönség legyen, a darab lesz „Egy nő vétke“ jó szerepem van benne, és „Szamár tej“ énekes bohózat és szavalni fogom a „Kis leány zálogát“ nagyon szép szavalat. Kérem ne feletkezzék meg róllam, a jutalom játékom lesz e hó 15-én. A tekintetes ur szépen kéri Tolnay Antal Juliska gyermek színésznő. Ezekután csak anyit kivánnak hogy a kis Juliska ne csalatkozzék reményében és szülei a közönség nemes és nagymérvü pártfogása által azon helyzetbe jussanak hogy az okos kis gyermeket a növeldébe csakugyan beadhassák.

— *Nálunk sem ártana. A kassai* szinügyi bizotmány elhatározta, hogy a szinházat ezentul semmiféle némettársulatnak ki nem adja. A mily örvendetes e hir a kassaiakra ép oly leverő ránk nézve a tudat, hogy nálunk, hol a cultur-truppok nyáron át még mindig in floribus szerepelnek ily intézkedés meg nem történhetik legalább addig nem, mig a közönség a magyar szinészetet a télen át nagyobb pártfogásba nem részesiti, Tudvalevő dolog hogy a szinügyi bizottmány 1000 frt előleget ad a magyarszintársulatnak, (nem is emlitve, hogy a szinházat ingyen engedi át a társulatnak) a mely ezer forint azonban ritkán lesz visszafizetve, mivel a közönség részvétlensége a társulat anyagi helyzetét criticus viszonyok közé sodorja. Igy azután ha a szinügyi bizottmány a szinházat jó bérért német társulatnak ki nem adná képtelen lenne a magyar szin. társulatot olykép segiteni. Ha tehát azt akarjuk elérni, hogy a benünket uton-utfélen piszkoló cultur-truppokat saját pénzünkön ne hizlaljuk ugy nem kellene egyebet tenni, minthogy a város magyar érzelmü közönsége hazafiságból na

gyobb pártfogásban részesitse a magyar szintársulatot. Ezt kivánjuk mi és minden magyar ember tiszta szivünkből.

— *„Falusi csendélet.“ Baksa községben* mult év november 24. óta 32 halálozás történt a roncsoló toroklob következtében; a mi egy 619 lélekből álló községben kissé túlságos; tegnap a járás orvos hivatalból minden beteget meglátogatott, azonban Kis Márton gazdánál nem jó fogadtatásra talált, ez ugyan diphteritisben fekszik, de az orvos láttára, hamar a falhoz fordult, s midőn az orvos kérdezte mi fáj? azt adta feleletül a „lábam;“ — az orvos viszonzá: hiszen torka fáj, lám milyen dagadt, Kis Márton az orvost ezen szavakkal „takarodjon ki házamból“ elutasitotta; ma már haldoklik. Az orvos rendelete meg nem tartatik, a kuruzsló asszonyok egyik betegtől a másikhoz járnak kenegetni, s ezáltal a járványt csak terjesztik. A halottak látogatása és a halotti torok folyton tartanak; sok embernek a halottas ház a casinója, óvszerek használatáról szó sincs. Legjobban érzi magát a kisbiró, ki egyuttal harangozó is; — reggeltől estig egyik halotháztól a másikhoz ballag, iszik és iszik nagyokat, este tor másnap dacapó.

— *A szülök és tanitó' figyelmébe ajánljuk* e sorokat. Egy berlini főhivatalnok körülbelül tiz éves fia egy idő óta erős fájdalmakat érzett a nyelvében. — A fájdalmak napról-napra nagyobodtak és a nyelv hegyén daganat is keletkezett, úgy, hogy a gyermek, miután az egész szájüreg gyuladásba jött — alig volt képes a szükséges táplálékot magához venni. Fájdalom: a fiu szülei épen utor voltak és a szolgáló nem sokat gondolt a beteg állapotával, mert a bajt jelentéktelennek tartotta. — Néhány nap előtt hirtelen megjelent a háziorvos, kit a szülök levélben megkértek, hogy a gyermeket után nézzen. — Midőn a szolgáló jelentést tett az orvosnak a fiu bajáról, ez megvizsgálta és rémülve tapasztalta, hogy a gyermek nyelve már egy rákszerü daganattal volt elboritva és hogy minden valószinüség szerint nyelvrákkal van dolga. A gyermek szüleit azonnal haza hivta Berlinbe. Közelebbi vizsgálatból kitünt, hogy a fiunak azon rosz szokása volt, hogy az iskolai adatok készitésénél, daczára szülei gyakori tilalmainak, a tintába mártott tollat, a helyett hogy azt kitörölte volna, kinyalta. — Egyedül a tinta lehet oka nyelvbajának. Állapota reménytelen és kinos fájdalmakkal teljes halála minden perczben várható.

— *Rögtönitélö bíróságilag tizenhárom* bosnyák rabló agyonlövetett jan. 30-án Dolni Tuzlában. Egy mohamedán polgártársukat raboltak meg és 1700 forint értékü aranyat vittek el tőle. A tizennegyedik rabló egy 14 éves fiu volt, ez fiatal koránál fogva elkerülte a halált. — Mindannyian görög keleti vallásuak voltak és a szerbek ezért tulszigorunak tartják az itéletet, bezzeg nem törődnének vele, ha a mohamedánok ezrenkint halomra lövetnének, mint ezt az orosz hadsereg tette a fegyvertelen török menekülőkkel. — Garlay örnagy és egyik tisztársának gyilkosái is kitudták már és az egyikét Kuries nevezetüt el is fogták, háza kuttatásakor magtalálták bünjelül szolgálandó ruhákat és más elrablott apróságokat. A másik gyilkos Kesztories nevezetü még ninesen elfogva.

— *Az osztrák képviselőházból Auspicz* hirhedt bécsi képviselőnek a következő élményét jegyzi fel egy bécsi lap. Fürst képviselő nemrég kitünő beszédet tartott: egy tiroli gróf szomszédjához szólván, azt a megjegyzést szalasztotta ki: „Kár hogy ez a Fürth zsidó.“ Auspicz meghallotta ezt, s megbotránkozva fel kiáltott: „Gróf ur, ugy látszik, nem tudja hogy én is izraelita vagyok!“ Erre a tiroli teljes nyugalommal igy felelt: „Hogy ön zsidó az nagyon jól tudom, de önért nem kár.“

— *Egy fejedelem, a kire még nem* lőttek. A merényletek idejét éljük. Erről szól a következő történetke. Nem sokára azután, hogy a német császár, az olasz és spanyol királyok elleni merényletek megtörténtek, egy kis német herczeg maga elé hivatja egyetlen miniszterét, komoran mondván neki: Nem vagyok önnel megelégedve. Kénytelen vagyok fölhivni, adja be elbocsátási kérvényét. A miniszter nagy szemeket mereszt a herczegre. — Hogyan ön csodálkozik — folytatá a dühös kis fejedelem. Nem látja be hibáját? Európa minden fejedelmére löttek már, csak reám nem.

— *Egy tréfa komikus következményei* Furesa tréfát engedett meg magának egy nagyváradi kávéházban egy vendég. Valami görbe eső segélyével füstött fuvott szomszédja ruhája alá, s a szomszéd azon vette magát észre, hogy ruhájának bélése erősen füstöl. Az ijedséget fokozni igyekeztek a tréfáról előre értesitett vendégek is, minek eredménye az lett, hogy a megtréfált ijedve futott ki a kávéházból, az ajtón kivül levetette ruháját s azzal együtt a hóba feküdt. A kávéház többi vendégei örjöngőnek hitték az embert s futottak előle; a megtréfált pedig azt hivé, hogy ruhája csakugyan ég s ezért szaladnak tőle az emberek. Az általános zavart azonban csak hamar jóizü kaczagás váltotta fel, mert a megtréfáltról belett bizonyitva hogy őt is meglehetett ijeszteni, daczára hogy állitása szerint semmitől sem fél. — Tréfának biz ez kissé sok.

— *Mióta a szoczialista törvényt Né*metországban életbe léptették. — tehát három hónap óta — 47 ujságot, s 229 röpiratot és könyvet tiltottak be és 194 egyletet szüntettek meg.

— *Lapunkban megkezdett „Egy elitélt emlékiratai“* czimü beszély folytatását hely szüke miatt csak a jövő számba adhatjuk és ezért egy kis elnézést kérünk.

— *Lapunk mai számához van ifj. Várady* Ferencz előfizetési felhivása mellékelve. Várady Ferencz egyike lapunk azon munkatársainak, a kinek nevével tisztelt olvasóink egy-egy szép költemény alatt igen gyakran találkoztak. A fiatal költő most saját és más lapokban megjelent költeményeit szándékozik kiadni s e végből bocsájtja ki az előfizetési felhivást, melynek kapcsán el nem mulaszthatjuk azt tisztelt olvasóink becses figyelmébe annál is inkább ajánlani, mert a mutatkozó pártfogás egy jeles tehetséget fog további működésre serkenteni. A mü f. é. mártius hó közepén fog megjelenni. Ára 60 kr. Az előfizetési pénzek a szerző czime alatt Pécs apácza-utcza 9-ik sz. alá küldendők. Az egész mü 6 iven fog megjelenni.

— **Rövid hirek.** *Boszniában egy 60 tagból* álló rabló banda tartja rémületben a lakósságot. — *A nemzeti szinház* igazgatósága felkérte Jókai Mórt hogy a királyi pár ezüst lakodalmára irjon egy felvonásos történelmi szinművet. Jókay megigérte.

Mulattató.

Czigány kivánság. Lopott a czigány, amiért szemenszedett 25-öt csipetett a szolgabiró rajta. Midőn távozni akar, oda inti a szolgabiró maga elé s tréfás ember lévén kérdezi tőle: No czigány, mit kivánsz te most én nékem ezért a 25-ért? Valld meg őszintén, kivánesi vagyok tudni. Ne félj, nem lesz semmi bántódásod. — Hát bizin ides uram csak azt kivánom, hogy üsse meg a menydörgös menykő a szolgabiró uram kapczáját! — Jól van czigány az meglehetős ártatlan kivánság, elmehetsz. — Mikor kinn van a czigány a kapuajtón, visszakiált: — Csakhogy nem a lába hanem azs állakapczáját!

*

Jó kivánság. Uj esztendő első reggelén megköszönté a szolgáló urát és asszonyát s köszöntőjét ezen szavakkal végzé: „Utoljára pedig azt kivánom a ténsurfinak és ténsasszonynak, hogy az Isten ő szent felsége tovább éltesse ezen uj esztendőben, mint a mult ó-esztendőben!

*

„Papa!“ szólitja meg a kis fiú apját, „ugy-e az ökörnek az anyja is ökör?“ — „Dehogy kis fiam, tehén!“ „Hát, hogy lehet az papa?“ „Hát az hogy lehet kis fiam, hogy a te mamád asszony — és te mégis kis csacsi vagy?“ „Ahá! tudom már“ okoskodik a kis fiú, „tudom már, hát az ökörnek az apja is ökör!“

*

X. orvos nagyon megharagudott, hogy betege nem bizván benne, orvosi tanácshoz (consillium) folyamodott. Azért midőn ujból meglátogatná betegét, nagy mérgesen kiáltá a szolgára: — Itt vannak-e már azok a szamarak mindnyájan? — Igen is itt vannak, még csak a tekintetes ur hiányzik közülök — válaszolt a szolga jámboran.

*

Egy ur meglehetős ittas állapotban haza megy s a fejéről a kalapja leesik. — Ha fölemellek, — igy monologizál a kalap előtt, — magam esem le, ha pedig én leesem, te engem nem emelsz föl, — tehát maradj ott, a hol vagy!

*

Az atya intéseket ad fiának. — Gondold meg gyermekem, hogy minő időveszteget és a kártyal — Igenis apám — felel a fiú — főleg a kártya-losztos.

*

Csak gondolta. „Igaz-e, hogy gazembernek nevezte szomszédját?“ — kérdi a biró a vádlottat. — „Az igaz, hogy a szomszédom gazember, de én azt nem mondtam!“ — felel a vádott.

Szinház és művészet.

Azt meg kell adni Csóka igazgatónak, hogy mindegyre uj változatosságot tud önteni müsorozatába s nemcsak uj müvekkel gazdagitja azt, hanem olyanokkal is, melyek a multból származnak. Az utóbbiakhoz tartozik Mailhac és Halévy kiváló érdekü operette je: „Szép Helena“, melyet feleleveniteni igen jó gondolat volt. A czimszerepben Hetényi Antónia müködött elevenen és jókedvvel. Bogyó Alajos Párizst személyesité s játékban s énekben egyaránt kitett magáért. Az est hősei voltak még különösen Breznay (Calchas), ki a főpapot gazdag szinezettel és mulatságos járulékokkal mutatta be. Ugyanezt irhatni Ajtairól, ki Menelaust személyesité. Kiváló ügyességgel mozgott és énekelt Kantay Teréz; továbbá Breznayné (Klitemnesztra), Veress (Achilles), Vedress (Ajax), Tolnay, a Bácskay-pár, Tolnayné. Fokozta a mulatságot, hogy Peleky K. és Hyros E. tánczot lejtettek. Végül egy megjegyzést. Az ily operettek sok kétértelmüséget rejtegetnek, a miért is nem szükség azokat rikitólag ecsetelni. Az illemes müvész — ellenkezőleg — arra fog törekedni, hogy mindent elsimitson és lehetővé tegye, hogy korkülönbség nélkül, kiki élvezetet találjon. —

Kedden „Orpheus a pokolban.“ Offenbach e kedves operettje Znojemszky karnagy javára adatott és tetszésben részesült. Csinos kiállitás, diszes jelmezek emelték a közremüködők játékát. Az oroszlánrész megint Bogyónak (arkadiai pásztor) jutott, ki nemcsak játékával, hanem szép énekével is hatott. Vihari kis szerepét (Mercur) jól adta. Kantay Teréz (Diana) szabatos énekével tapsokat aratott. Kedves jelenségek voltak Priellné (Cupido) és Csókáné (Venus), Breznay (Jupiter) megint gazdag ecsettel árnyalt és szokása szerint mulatságosan. Hetényi Antónia (Euridika) mindenkép betölti szerepét, csakhogy a mosolyból sokat vett magának. Mértéket kell tartani. A mi pedig Ajtayt illeti, ő is tulságba megy, midőn a jó izlésü közönség tapsai helyett a karzatéit keresi. Miért ezt, midőn azzal többre menne?!

(Pécsi zeneegylet.) Ezen egylet mult hó 31-én tartá ezidei második estélyét a nemzeti casino termében. Mióta Jaksch ur vette át a zenekar igazgatását, észrevehető haladást tesz az. Összevágó és átlátszó játéka a kényesebb igényeket is kielégiti és müsorozata folytonos izlésről tanuskodik. Miután már a legnehezebb kellékek egyikét, a szép hangszinezetet magáénak mondhatja e zenekar, teljes tökélyére csak tagjai megszaporodása kivántatnék. Ekkor több erőt fogván fejleszthetni, az árnyalatok jobban érvényesülnének, az erőfokozatok jobban kiválnának. Még nehány első, még nehány másodhegedüs, egy brácsa még, egy vagy két gordonda, még egy nagybőgő s ugyan ily arány a fuvóhangszerek csoportjában: s az eredmény bizonyára minden igazi mübarátot megörvendeztetne. Multkori estélye müsorozata ez volt: Nyitány Maillart Amáttól, Gavott Silastól. A tengeren, Schubert dala szárnykürtre zenekisérettel. — Hősi indulló, Saint-Saënstől. — Nyitány Coriolánhoz, Bethoventől. — Rêverie, Vieuxtempstől (zenekarral). Előjáték Manfréd királyhoz, Reineckettől. — Egyveleg a „Nürnbergi mesterénekesek“ czimü dalmüből. — Legérdekesebb Saint Saëns Hősi Indulója volt. A hirneves francia mesterrel ez alkalommal kötött ismeretséget közönségünk. Nyitánya Berlioz hangszerelését juttatja esztünkbe, s mind merész hangváltozataival mind pedig meglepő fordulataival a mesterre vall, miként az egész iskola minden igazi tanitványa, s miként többek között Gounod is, kitől Saint-Saëns e nyitányba egy egész gondolatot sajátitott el. Értjük a középrészt, mely a tulajdonképi indulót mintegy megelőzi és Faust harmadik felvonásának romancera emlékeztet. A ki eromance zenekari kiséretének alapul szolgáló motivot figyelemmel kisérte, most élénken emlékezhetett rá. A közönség megelégedve távozott a hangversenyből.

Szini előadások sorozata.

F. hó 8-ától.

Szombat: **„Egy katona története.“** másodszor.
Vasárnap: **„Ugyanaz.“** harmadszor.
Kedd: **„A véres pénz.“** Breznayné-Balogh Róza asszony jutalomjátékául.
Szerda: **„Orpheus a pokolban,“** (operette).
Csütörtök: **„Az erdő szépe.“**
Szombat. **Tolnay Juliska** jutalomjátékául bérletszünetben **„Egy nő vétke.“** Ezt megelőzi: **„Szamártej.“**

Előkészületre kitüzetett
„A Kornevilli harangok.“
Világhirü nevezetes nagy operette.

IRODALOM.

Uj könyvek. A **Franklin-Társulat** kiadásában Budapesten, ujabban megjelentek: „Olcsó könyvtár“ 59—70. füzete. Tartalma: 59. füzet: Dayka Gábor költeményei. Füzve 20 kr. 60. füzet: Bácsmegyeinek gyötrelmei. Németből atdolgozta Kazinczy Ferencz. Bevezetéssel és jegyzetekkel Heinrich Gusztávtól. Füzve 30 kr. 61. füzet: Bulyba Tárasz. Beszély. Irta Gogoly Miklós. A második javitott kiadás után oroszból forditotta Almási László. Füzve 30 kr. 62. füzet: Irene. Szomorujáték öt felvonásban. Irta Kisfaludy Károly. Először adatott Pest városa szinhazában május 25. 1824. Füzve 30 kr. 63. füzet: Kupeczky János. Irta Zsilinszky Mihály. Füzve 20 kr. 64. füzet: Zrinyi. Szomorujáték öt felvonásban. Irta Körner Tivadar. Németből ford. Szemere Pál. Körner Zrinyijéről. Birálat. Irta Kölcsey Ferencz. Füzve 40 kr. 65. füzet: Ódák. Két kötetben. (1794—1804). Irta Csokonai Vitéz Mihály. Füzve 20 kr. 66. füzet: Regék és mesék. Irta Andersen. Forditotta Milesz Béla. Füzve 30 kr. 67. füzet: Kisfaludy Károly Vig beszélyei. Füzve 40 kr. 68. füzet: Egy pár kis faczipő. Beszély. Irta Ouida. Angolból ford. Belényesi Gábor. Füzve 40 kr. 69. füzet: A Buzavirágék háza. Beszély. Irta Theuriet. Franczíából ford. Ujkéri. Füzve 30 kr. 70. füzet: Mózes küldetése. Irta Schiller. Forditotta Jurany Gusztáv. Füzve 20 kr. **Tanyok könyve.** Ismeretek a kézműipar és ipar mezejéről. A földmüvelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszterium megbizásából átdolgozta Frecskay János. 31, 32. füzet. (IV. kötet, 1. 2. füzete.) Ára füzve 80 kr. Tartalma: A mindennapi élet chemiaja. — Bevezetés. — Szerves elemek. — Szerves vegyületek. — Szerves savak. — Szerves aljak. — Táplálkozási anyagok. — Az őrlés. — A malmok szerkezete. — A malomkövek. — Hengermalmok. — A kásamalmok. — A sütés. — A liszt és kenyér chemikai tekintetben. — A kenyérsütés. — Az élesztös sütemény. — A sütőkemencze. — A gyurógépek. — A czukor. — Történeti adatok. — A czukornád. — A répaczukor. — A répaczukorgyártás. — A derítés. — A szürés. — Az elpárolás. — A nyers czukor. — A juharczukor. — A czirokczukor. — A pálmaczukor. — A forrázatok. — A kavé. — A kavécserje. — Kávéültetvények. — A kávéital készitése. — A czikoria. — A théa. — A chinai théa. — A théacserje természete s ápolása. — Elbánás a levelekkel. — A théalevél chemiai összetétele. — A théa élettani hatása. — Más országok théapótló szerei. — A kakao csokoládé. — A kakaofa termesztése.

Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: Telephon-polka zongorára szerzé if. Fahrbach Fülöp. Ára 50 kr.

A „Gazdasági Mérnök“ czimü népszerü gazdasági és műszaki folyóiratból megjelent a 3-ik szám, a következő tartalommal: Indigó-termelés Magyarországon. Pataky Jánostól. Magyar mérnöki tervek és rajzok kiállitása a párizsi világtárlaton (II.) Mojsisovics Vilmostól. Angol daráló és zúzó gépek (2 ábrával). Méhesek (4 ábrával). Graham szikrafogója (1 ábrával). Irodalmi értesitő. Szakegyesületek és társulatok működése: Tiszavölgyi társulat; M. Mérnök- és épitész-egylet (az elektrikus világitásról); Orsz. gazdasági egyesület (a Cement-bortartókról). Vegyes közlemények (Öntözési és növénytermelési kisérletek a Ferenczcsatorna mentén. Az épitőmesteri jog szabályozása. Szőnyeg-féreg. Uj anyag a papirgyártásra. Az élet.) Kérelem. Hirdetések.

A „Gazdasági Mérnök“ megjelenik minden hó 1-én és 15 én, két ivnyi tartalommal, diszes kiállitásban és számos rajzzal illusztrálva. Előfizetési ára félévre 3 frt, egész évre 6 frt. Az előfizetések a lap kiadó hivatalába (Budapest, Üllői út 24) küldendők.

„Világtörténet.“ A legrégibb időktől korunkig a müvelt közönség részére irta Sebestyén Gyula. — Ezen czim alatt megjelenendő öt-hat kötetes munka első füzete mely a történet előtti időket tárgyazza és számos illusztratióval van ellátva, megjelent Weiszmann testvéreknél (Budapesten Ferencz-József-tér 8.) Ezen füzet tartalma a kor szinvonalán álló müvet igér, mihez a kiállitás valódi csinja hozzájárulván azt igen ajánlatossá teszi. — A nagy 8-rét alaku egyes füzetnek ára 30 kr. postán megküldéssel 35 kr. Megrendelhető nevezett kiadóknál. Az egész munka 50—60 füzetre fog kiterjedni.

Munkácsy Mihály világhirü festvénye: Milton tollba mondja leányainak az „Elveszett édent“ néhány nap mulva látható lesz a mücsarnokban. A „Képzőművészeti Szemle“ most megjelent második (februári) száma a nagy érdekü müvet jeles franczia metszetben mutatja be s a művész arczképét s életrajzát közli. Ez érdekes füzet kivételesen külön is kapható 50 kr.-ért s ajánlatos az különösen a vidéki közönségnek, melynek nincs alkalma az eredeti festvényt láthatni. A pénz postautalványnyal a „Képzőmüv. Szemle“ kiadó-hivatalában: Budapest, Zöldfa-utcz 39. sz. a. küldendő.

„Képes világtörténet“ irta Dr. Ribary Ferencz február közepén fog megjelenni első két füzete Mehner Vilmosnál. — Ezen munka nyolcz 15—18. füzetes kötetre fog terjedni, szamos a szövegközi nyomtatott képen kivül még szinnyomatu műmelléklet, térkép sat. lesz diszitve. Egy füzet ára 30 kr. mely a füzet vételekor fizetendő, a kötetekhez 30 kinyi áron tartós és diszes felbőr bekötési táblák is adatnak. — Az első kötet a keleti népek történeteit tartalmazandja az ujabb kutatások világitásában.

Összehasonlitó irodalomtörténeti lapok. A jelen szám, — első ez évben — megint kiváló tartalommal jelent meg. Van benne többek közt egy franczia — bark dal a magyar királyról, Podhorszky forditásában. — Czigány és román népdalok Wlislóczkitól. — Petőfianak. — Le hore des Gatos, Riveratol.

A Magyar Lexikon 19 és 20-ik füzete jelent meg Rautmann Frigyes kiadónál Budapesten, ezzel a második kötet be van fejezve 19-ik füzet mellékletei az épitészet két remekét a primsi es kölni székesegyházat tüntetik elő, a 20-ik füzet melléklete a legfontosabb takarmányagok vegyészeti összetételének grafikai ábrázolat tartalmazza és igen gyakorlati a mezei gazdák hasznalatára. Ára minden füzetnek 30 kr.

GABONA ÁRAK

a f. é. feb. hó 1-én tartott heti vásáron.

		I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Búza	100 klg.	ft. 7.20	ft. 6.90	ft. 6.60
Kétszeres	„ „	„ 6.00	„ 5.70	„ —.—
Rozs	„ „	„ 5.10	„ 5.00	„ —.—
Árpa	„ „	„ 4.40	„ 4.20	„ —.—
Zab	„ „	„ 5.40	„ 5.20	„ —.—
Kukoricza	„	„ 4.00	„ 3.80	„ —.—

Hajdina 100 klg. ft. 0.00
Széna „ „ „ 2.40
Szalma „ „ „ 1.00

Nyilt-tér.*)

Férfi-divat-àruk,

Főleg ingek és nyakkendők a legujabb párisi divat szerint kaphatók, vasárnap (e hó 9.) estig a Nádor-szállodában 5-ik sz. a. Barna Mórnál, **Budapestről** (váci-utcza 20.)

Házeladás.

Nébai Heindlhoffer Josefa asszony hagyatékához tartozó,

Pécsett, a Terezia-utczában

2. szám alatt fekvő és 5 szobából, kamarából, konyhából, padlás és 200 akóra való pinczéből álló,

jó karban lévő ház

szabad kézből és jutányos feltételek mellett eladandó.

Bővebb felvilágositást adnak Heindlhoffer József szappanyos mester ur a szigeti külvárosban és az alulirott. Pécs 1879. évi február hó 8-án.

Feszt l Rajmár,
hites ügyvéd.

23 (3—1)

NAGY FERENCZ
laptulajdonos.
HAKSCH EMIL felelős szerkesztő. KIS JÓZSEF Szerkesztő tars.

Csak e hó 10. (hétfő) estig.

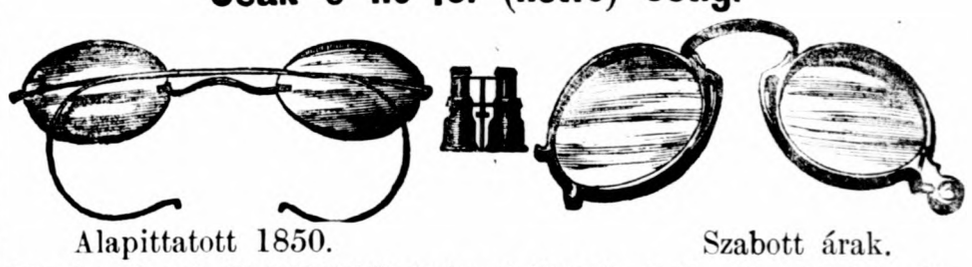

Alapittatott 1850. Szabott árak.

Hatschek MIKSA*) budapesti látszerész és diszmüárus (váci-utcza 23, szám a nagy Kristóf-gyógyszertár mellett), (a budapesti orvos-egyetem és a Szt.-Rókus kóroda szemészeti osztályainak, valamint Magyarország 1-r. szemorvos urak látszerésze). csak e hó 10. (hétfő) estig van itt, nagy látszészeti- és **csinos különleges diszmü-árukkal,** legfinomabb illatszerek- és dús választéki fényképekkel.

Jelenleg itt Pecsett:

Fő- (Király)-utcza **Casino-épület,** (bolthelyiség).

Található d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig. (Itt levő helyettesitőm: idb. fiam: Hatschek Izidor.)

Maggarországban, az **egyedüli** *látszerész vagyok, ki elsőrendü szemorvos uraktól ajánló bizonyitványokat nyert.* (L. e hirdetés végén.)

Nálam a **szem** előbb **megvizsgáltatik** s csak **ezután** adom, az általam **biztosan** meghatározott üveget.

(Öreg vagy törött látszerészeti tárgyak javittatnak, avagy ujakért becserélhetők Szoba- és ház-sürgönyzők (olcsóbbak és célszerübbek az eddig használtaknál.)

Präservatives (hólyag- és kaoutschoukból, ugyanilyenek gyürü alakban).
Tréfás fényképek; átlátszó kártyák.

Ugyanott kapható a kitünő minőségü *méregmentes, hivatalosan megvizsgált,* s hasznos szépitőszer:

LA RAVISSANTE PERFECTIONNÉE,

mely az arcbőrnek rózsa- halavány- fehér szint ád, azt bársonyfinommá teszi, és minden bőrtisztátalanságot eltávolit; 1 üvegtok ára 1.50,
1 darab hozzá szükséges szappan 30 kr. —
A szappannak külön nincs hatása, de igen kellemes illatu a mosdásnál.)

Hamisitványok megvétele ellen figyelmeztetik ennek következtében, minden üvegtok valódi „La Ravissante Perfectionnée“ következő felirattal van ellátva: (az egyik fehér árujegyen): „Jeunesse et Beauté,“ „LA RAVISSANTE PERFECTIONNÉE,“ du Dr. de Lejossé rue de Rivoli a Páris; továbbá a használat-miképensége; és végre (a másik árujegyen): a törvényesen bejegyzett cég:
„23. Váci-utca 23. Hatschek Miksa, Optikus Budapest; 23. Waitznergasse, 23.“

Bizonyitvànyok (nálam eredetiben olvashatók).

E sorok által bizonyitom, hogy én mindennemü szemüvegeket, nemkülönben más látszerészeti tárgyakat, magam gyóg-szemészeti szükségletére, már több év óta Hatschek MIKSA budapesti optikus úr kereskedésében, még pedig a **legteljesebb megelégedésemre** veszek; továbbá bizonyitom, hogy Hatschek MIKSA úr, mindazon szemüveg-használóknak, szembetegeknek és hátyog-mütétezetteknek, kik orvosi segély végett hozzám fordultak, rendelvényeimhez képest, minden finom, optikailag köszörült és célszerinti üvegeket, kellő alakban és szinben szolgáltatott volt.

Ezen oknál fogva jó lélekkel ajánlom Hatschek MIKSA budapesti optikus urat mindazoknak, kik jó optikai üveget szükségelnek. — Minek nagyobb erejéül kiadtam ezen ajánló bizonyitványt.

Budapest, 1869. julius 1.

(P. h.) **Dr. Hirschler,** s. k. szemorvos.

Ugyanezt bizonyitom én is, vezetésem alatt álló, budapesti Szt.-Rókus kórház szemészeti osztályára és magam rendelésére vonatkozólag.

Budapest, 1869. november 27.

[Hiv. pecs.[**Dr. Siklósy Gyula,** s. k. szemorvos.

[E két bizonyitványon kivül, más elsőrendü szemorvos urak ajánlataival is birok.]

*] **Kérelem!** Nevemhez **hasonló, több ugyanazon üzletü cég** létezvén, kéretik a t. c. közönség — minden félreértés elkerülése végett — cégemet és üzlethelyiségem hollétét **különös figyelembe** venni kegyeskedjék. [Budapest váci-utca 23. nagy Kristóf-ház.]

Mérnök és épitészeti müszaki iroda.

Pécsett Király utcza I-szám II-ik emelet.

Alólirott a tisztelt közönségnek működését felajánlja, különösen a következendő esetekben:

Egyes telkek vagy községek felvétele rendezése, felosztása, a telekjegyzőkönyvek, és térképek, vagy ezek másolatainak elkészittése.

Nagyobb vagy kissebb föld területek, rétek, kertek, vízmentesitése, valamint rendes vizöntözések berendezése. Vadvizárkok, folyók, szabályozása, és csatornázások. Városi községi vagy magány vizvezetékek elkészittése, források összegyüjtése. Mindennemü városi falusi vagy gazdasági épületek, útépitések burkolatok, épitési munkálatainak kivitele.

Az általam tökéletesbitett, és minden tekintetben kitünőnek bizonyult **czement bortartányok** elkészitését egyenkint, akár ily tartányokkal egész pinczék berendezését elvállalom.

Az itt elsorolt teendőkről: az előmunkálatok, lejtmérések, tervek, és költségvetések, továbbá az épités vezetés, felülvizsgálat, úgy müszaki munkálatok feletti szakvélemények elkészittetnek, valamint a mérnök épitési szakmába vágó egyesületekben a legjobb meggyőződésem szerinti tanács, és útba igazitást felajánlok.

Zsilla Vilmos
mérnök.

Hirdetmény.

A magas vallás és közoktatási m. k. ministerium f. évi 24321. számu rendelete folytán közhirré tétetik, hogy a Mágocs nagyközségében lévő és a vallás alapitványi uradalom tulajdonát képező a mágocsi 94. számu telekjegyzőkönyvben 138. sorszám és 559. helyszinelési szám alatt felvett erdészi lakhoz a hozzá tartozó mintegy 2087 □öl beltelekkel együtt a folyó évi **február hó 28-án** megtartandó zárt ajánlati verseny utján a felsőbbi jóváhagyás tentartása mellett a legtöbbet igérőnek örök áron eladatni fog kikiáltási ár 3905 frt. o. é.

Venni szándékozók felhivatnak, miszerint 50 kros bélyegjegygyel és 10 % bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat, melyben az általuk tett igéret számokkal és betükkel is kiirandó és azon fölül azon nyilatkozattal is, hogy az eladási feltételek előttük ismeretesek és azokat elfogadják, ellátandó lészen, sziveskedjenek a t. évi február hó 28. délelőtti 10 óráig az alólirott tisztartóság irodájában annál is inkább benyujtani, minthogy a későbben beérkezett vagy a feltételektől eltérő, avagy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. — A zárt ajánlatok felbontása a tisztartósági irodában folyó évi február hó 28-án délelőtt 11 órakor fog eszközöltetni.

Az eladási feltételek a mágocsi tisztartóság irodájában hivatalos órákban naponta megtekinthető.

Mágocs, 1878. január hó 27-én.

A m. k. alapitványi uradalmi tiszttartóság
Kiss Zsigmond,
tiszttartó.

16 (2—2)

Igen terjedelmes képekkel dúsan ellátott

mag-főárjegyzékem

(tartalmazza: mag- és gumófajokat legnagyobb választékban s legjutányosabb áron) megjelent s t. cz. kivánatra ingyen s bérmentve megküldetik.

Minden rendelmén, hez egy diszesen kiállitott müveczske, tartalmazva: **1.** Az év minden hónapjában mikép végezzük a kertben teendőinket, **2.** Spárga mivelés. **3.** Articsóka mivelés. **4.** 120 ábra a legkülönfélébb növényekről — ingyen mellékeltetik

Első magyar kertész s gazdászati ügynökség

Freund Adolf D.
Magkereskedése, Budapesten
Thonetudvar. 13. (4—3)

(Magyar kiadás)

Férfigyöngesség

37ik Kiadás

Az önmegóvás

Laurentius tól

Tanácsadó férfiak számára minden korban, segély

Gyöngességiállapotban stb.

Bizonyitékul, hogy e világhirü mü minden e szakban eddig megjelent könyvet felülhalad, elegendő lesz felemliteni, hogy Laurentius müve már is **6** idegennyelvi **forditásokban** megjelent s ennél fogva egyébb feldicsérésre nem szorul.

Az **eredeti kiadás Laurentius** tól **Lipcsében** egynyolcadrétü 232 lapnyi kötetben 60 boncztani ábrákkal minden **könyvkereskedésben** de a szerzőnél is Leipzig, Sophienstrasse 7 B. megrendeltethetik. Ára **60 kr.** o. é.

Egy fiatal gazdatiszt,

ki már 8 év óta nagyobb uradalmakban működött a mellett nőtlen, a katonaságtól ment, magyar és német nyelvben tökéletesen jártas, valamint a gazdaság kezelésében ugy a könyvvitelben tökéletes, a gazdaság kezelésében mint a könyvvitelben is önállólag működhetik, — kisebb vagy nagyobb gazdaságban alkalmazást keres. Bizonyitványok kivánatra azonnal küldetnek. Bővebben e lapok kiadó hivatalában.

18. (1—1)

Türr Mihály

eladja a **hosszuhetényi** határban levő

3 szőllőjét

u. m. dömösi, gyükevölgyi, nagymezői hegyekben.

Bővebb értesitést ad: Pécsett Gundrum-féle malom 6. sz.

15. (3—2). **A tulajdonos.**

Meghivás.

A pécsi egyesült külvárosi takarék pénztár

1879. évi februar 23-án d. e. 10 órakor

tartja

évi rendes közgyülését

saját helyiségében (Pécs, Király-utcza 34-ik szám), melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozva az alapszabályok 14. §-ra*), tisztelettel meghivatnak.

Tárgy:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelői jelentés.
3. A mérleg megállapittása, és a nyeremény felosztása feletti határozás, és felmentés.
4. Jövő évi költség iránti határozás.
5. 10 igazgató, és 4 felügyelő bizottsági tagnak három évre leendő választása.
6. A közgyülési jegyzőkönyvnek hitelesittésére három tag választása.
7. Netán alapszabályszerüleg tett inditványok tárgyalása.

Az igazgatóság,

*) 14. §. Közgyülésen szavazattal csak azon részvényesek birnak, kiknek a részvények az intézet részvénykönyveiben 8 nappal a közgyülés megtartása előtt neveikre irattak, és kik részvényeiket a közgyülés napja előtt az intézetnél letették.

Szavazati jogot meghatalmazott által is lehet gyakorolni; de ezen meghatalmazottak — a törvényes képviselők kivételével — csak részvényessek soraból választhatók.

Minden részvény egy szavazatra jogosit, minden tovabbi részvény egyre, de 10 szavazatnal többet sem saját, sem más nevében gyakorolni nem lehet.

Mérleg

Vagyon. 1878. évi deczember 31-én. **Teher.**

Pénztár-számla	5609.77	Részvénytőke-számla	50000.—
Váltó-számla	148243.12	Betételek-számlája	91302.58
Előlegezési-számla	6187.—	Takarékegyleti számla 1873	2870.59
Ingatlanok kölcsön-számla	4100.—	Takarékegyleti számla 1874	1998.12
Jelzálogos törlesztési kölcsön	2149.63	Takarékegyleti-számla 1875	615.24
Értékpapir-számla	1095.—	Takarékegyleti-számla 1876	2454.80
Kétesek-számlája	1088.36	Takarékegyleti-számla 1877	2111.99
Jogi költségek-számlája	418.92	Takarékegyleti-számla 1878	1771.32
Butorozati-számla	1090.91	Tartalékalapszámla	426.82
Könyv- és nyomtatvány-számla	526.04	Nyugdijalap-számla	126.52
		Tiszti óvadék-számla	1333.50
		Folyó szám hitelezői	10310.—
		Részvény osztalék-számla	620.—
		Átmeneti kam. 1879	486.10
		Nyeremény	4081.17
	170508.75		170508.75

Nyeremény- és veszteség-számla

Tartozik. **Követel.**

Költség-számla.		**Kamatok.**	
Tiszti és szolga fizetések	2593.98	Leszámitolási	14604.—
Által, költség-számla	1606.31	Előlegezési	664.72
Kamatok.		Törlesztési	535.59
Tőkésitett és kifizetett betéti kamatok	6011.90	Ingatlanokrai	56.—
Tőkésitett és kifiz. takarék egyl. kam.	847.16	Késedelmi	97.90
Általános kamat-számla	222.23	**Illetékek.**	
Póstadij-számla	27.92	Tak. egyleti	45.50
Adó-számla	601.80	Ingatlanokrai	14.—
Leirások.		Nyereség érczpénzen	154.41
Butoroknál 10%	121.21		
Könyvek és nyomt. 10%	58.44		
Nyeremény	4081.17		
	16172.12		16172.12

Pécs, 1878, deczember 31-én.

Lehner Károly, igazgató. **Feitler Imre**, pénztárnok. **Hnilischka Henrik**, könyvelő.

A fenn kitett vagyon és nyereménytételeket alatt irt napon tüzetesen átvizsgálván, a fő- és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlitva megegyezőknek találtuk.

Pécs, 1879. Január 24-én.

A felügyelő bizottság:

Hnilischka Antal. **Dévényi Iván.** **Szecsödy József.**

207./1879. sz. **Haszonbéri hirdetés.** 17. (3—1).

A m. kir. vallás és közoktatásügyi ministerium f. évi 476. szám alatti rendelete alapján a baranyamegyei pécsváradi alap. urodalomhoz tartozó **kisnyáradi 156 1347/1600 cat. holdat tevő földbirtok f. évi april 1-től** hat egymásután következő évre nyilvános árverezés utján bérbeadatik.

A nyilvános árverezés, mely f. évi **február hó 27-én délelőtti 10 órakor** a pécsváradi számtartósági hivatalban fog megtartatni, zárt ajánlati versenynyel van összekötve. — A zárt ajánlatok ugyanott az árverés megkezdése előtt benyujtandók 200 ft bánatpénzzel és azon nyilatkozattal ellátva, hogy az árvezési feltételek az ajánlattevő előtt ismeretesek.

A fenn tisztelt miniszterium az ajánlattevők közt a szabad választást és a szerződés jóváhagyását fenntartja magának.

A bérleti feltételek a pécsváradi számtartóságnál betekinthetők.

Utóajánlatok, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtatnak.

Oly vállalkozók ajánlatai, kik az alapoknak adósai, vagy kik elvállalt kötelezettségüket pontosan nem teljesitik, hasonlóan kiskoruak és alapitványi tisztek ajánlatai el nem fogadtatnak.

Pécsváradon, 1879. január hó 25-én.

Lejtényi György s. k.
ker. főtiszt.

Meghivás

A siklósi kölcsönös segélyző egylet

f. évi február hó 23-án délutáni 2 órakor

Siklóson a városház kis termében

8-ik évi rendes közgyülését

tartandja.

A közgyülés tárgya leend.

1. Az igazgatóság üzletjelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság inditványa.
4. A részvényesek részéről netaláni inditványok tárgyalása.
5. Az igazgatóság számadási felmentése.
6. Az igazgatóság titkos szavazás utjáni megválasztása.
7. A közgyülési jegyzőkönyv hitelesitéséhez 2. tag megválasztása.

Siklós 1879 február 5-én

Plasztics Döme.
elnök.

A siklósi kölcsönös segélyző egylet „Mérlege“

Tartozik	1878 December 31-ről	**Követel**
Pénztár számlának	2870.16	1874. Beirási dijak számlától 162.—
Váltók számlának	8465.—	1875. „ „ „ 162.—
Kötvények számlának	102984.—	1876. „ „ „ 510.—
1874 Törzsbetét számla	262.—	1877. „ „ „ 334.—
Felszerelés számla	356.32	1878. „ „ „ 401.—
Siklósi t. pénztár számla	13361.93	1874. Törzsbetét Számlától 21060.—
Kamatok számla	2873.50	1875. „ „ 16529.50
Pótlékok számla	261.20	1876. „ „ 38682.50
		1877. „ „ 17085.—
		1878. „ „ 9931.—
		Kamatok számlától 1175.60
		Betétek számlától 7494.—
		Különfélék számlától 2056.83
		Jutalékok számla 629.84
		1874. évtárs. tiszta nyereség számlától 1874—1877
		a) 18.77 = 3040.74 4989.60
		1878. évb. a) 12.03 = 1948.86
		30.80
		1875. évtárs. tiszta nyereség számlától 1875—1877
		a) 11.07 = 1793.34 2980.70
		1878. évb. a) 7.33 = 1187.46
		18.40
		1876. évtárs. tiszta nyereség számlától 1876—1878
		a) 5.41 = 2759.10 5339.70
		1878. évb. a) 5.06 = 2580.60
		10.47
		1877. évtárs. tiszta nyereség számlától 1877 évben
		a) 1.15 = 384.10 1346.02
		1878. évb. a) 2.88 = 961.92
		4.03
		1878. évtárs. tiszta nyereség számlától 1878 évben
		a) 1.40 = 561.40
		Nyereség maradvány 1879 évre 3.32
131434 11		131434 11

Kaufer David könyvelő. **Plásztics Döme** elnök. **Novák Péter** igazgató.

Jelen zártszámlát átvizsgálván, azt minden egyes és összes tételeiben az üzleti fő- és segéd könyvekkel tökéletessen megegyezőnek találtuk.

A felügyelő bizottság.

Pandurovics János **Pátzák József** **Korsós Péter**

A siklósi takarék- és hitelegylet rendes közgyülése

Siklóson saját helyiségébe **f. é. február 27-nek d. e. 10 órájára** tüzetett ki, mikorra a részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése, osztalék meghatározása és felmentvény megadása.
3. Igazgatóság és felügyelő bizottság választása.

Az alapszabályok 49. §-a értelmében szavazati joggal az bir, ki részvényét szelvényeivel együtt a közgyülés előtt 24 órával a pénztárnál szavazati jegy átvétele mellett leteszi.

A 8409 ft 82 kr. tiszta nyereményt kitüntető mérleg az intézet helyiségében megtekinthető.

Siklós, február hó 1-én 1879.

Vajda János,
elnök.

19. (3—1).

Párisi világkàillitás 1878

2 arany- és egy ezüst-éremmel kitüntetve.

GANZ ÉS TÁRSA,

vasöntöde és gépgyár-részvény-társulat,

Budapesten, II. ker.

9 (20—3) Ajánlják 9

kérgöntetü hengerekkel ellátott hengerszékeiket

melyek néhány év óta a bel- és külföldi malmokban eddig használatban lévő köveket mindinkább háttérbe szoritják, és a kisebb malmokban is, az őrlés kitünőbb minősitése végett igen előnyösek.

Ezenkivül mindennemü **gép- és öntödei munkálatokat, kérgöntvényü kerekeiket bányászati munkálatokra stb. ajálják.**

Nyomatott Taizs Mihálynál Pécsett 1879.